

Popiežiaus katechezės

APIE KUNIGO <i>MUNUS DOCENDI</i>	2
APIE ALBERTĄ DIDŪJĮ	3

Bažnyčia Lietuvoje

Lietuvos Vyskupų Konferencijos plenarinis posėdis	5
Paminėta Pasaulinė gyvybės diena	7
Kauno arkivyskupijos kunigų rekolekcijos-piligrimystė	9
Atvirų durų ir maldų už pašaukimus savaitgalis Kauno kunigų seminarijoje	10
Nacionalinės katalikiškųjų mokyklų asociacijos metinė ataskaitinė konferencija	11
Labdaros koncertas	11
Mirė kunigas jubilias Vincas Jonas Bartuška (1917–2010)	12

Homilijos

DVASIA ATNAUJINTOJA Sekminės (C)	14
VISA TIESA Švenčiausioji Trejybė (C)	15

Straipsniai

Raniero Cantalamessa OFM Cap. APIE KUNIGO KRIZĘ	16
APIE ŠVENTOSIOS DVASIOS PATEPIMĄ	20

Bažnyčia pasaulyje

Apie sveiką dvasininkų ir pasauliečių bendradarbiavimą	24
Popiežiškoji akademija įspėja dėl socialinės krizės	24
Vatikanas remia branduolinio nusiginklavimo pastangas	24

Benediktas XVI

Apie kunigo *munus docendi*

2010 m. balandžio 14 d.

Mieli bičiuliai!

Šiuo Velykų laiku, vedančiu mus į Sekmines ir artinančiu prie Kunigų metų pabaigos šventimo, numatyto birželio 9–11 d., man rūpi paskirti dar kelis apmąstymus kunigiškajai tarnybai, stabtelint prie kunigo, kuris vykdo gautąsias *tria munera*, t. y. tris užduotis – mokyti, šventinti ir vadovauti, vaisingo supanašėjimo su Kristumi Galva.

Norint suprasti, ką reiškia, kad kunigas veikia *in persona Christi Capitis* – „atstovaudamas Kristaus – Galvos asmeniui“, ir kokie padariniai kyla iš užduoties atstovauti Viešpačiui, ypač vykdant šias tris užduotis, pirmiausia reikia išsiaiškinti, kas norima pasakyti žodžiu „atstovauti“. Kunigas atstovauja Kristui. Ką reiškia kam nors atstovauti? Įprastinėje vartosenoje paprastai tai reiškia būti kokio nors asmens įpareigotam užimti jo vietą, kalbėti ir veikti jo vardu, nes tas, kuriam atstovaujama, konkrečioje veikloje nedalyvauja. Jei klausiamo, ar kunigas Viešpačiui atstovauja tokiu būdu, tai atsakymas yra „ne“, nes niekada nėra taip, kad Kristaus Bažnyčioje nebūtų; Bažnyčia yra jo gyvasis Kūnas, ir jis kaip Bažnyčios Galva joje visada yra ir veikia. Kristus esti erdvės ir laiko ribose visiškai laisvai dėl Prisikėlimo įvykio, kurį ypatingu būdu kontemplančiame Velykų laikotarpiu.

Tad kunigas, veikiantis *in persona Christi Capitis* ir atstovaujantis Viešpačiui, veikia ne nesančiojo vardu, bet *in persona* paties prisikėlusio Kristaus, kuris čia ir dabar tikrai veiksmingai darbuojasi. Jis tikrai veikia ir įgyvendina tai, ko kunigas negali padaryti, t. y. pašventinti duonos bei vyno, kad jie būtų tikras Viešpaties buvimas, ir atleisti nuodėmių. Viešpats tai darydamas veikia per asmenį, atliekantį tokius veiksmus. Tą veiksmingą atstovavimą tiksliai nusako šios trys skirtingos ir kartu glaudžiai susijusios užduotys – Tradicija jas išvelgė įvairiuose žodžiuose apie Viešpaties misiją – mokyti, šventinti ir vadovauti. Tai iš tikrųjų yra trys veiksmai prisikėlusio Kristaus, kuris šiandien Bažnyčioje ir pasaulyje moko taip kurdamas tikėjimą, vienija savo tautą, daro esamą tiesą ir tikrai statydamas visuotinės Bažnyčios bendrystę, Bažnyčią šventina ir jai vadovauja.

Pirmoji užduotis, apie kurią šiandien norėčiau pakalbėti, yra *munus docendi*, tai yra užduotis moky-

ti. Bažnyčios užduotis mokyti, konkrečiai vykdoma per kiekvieno kunigo tarnybą, šiandien, ypatingomis edukacinėmis sąlygomis, yra ypač svarbi. Gyvename patirdami didžiulę sumaištį dėl pamatinių mūsų gyvenimo apsisprendimų ir klausimų, kas yra pasaulis, iš kur jis, kur einame, kaip elgtis, kad darytume gera, kaip gyventi, kokios vertybės tikrai reikšmingos. Į tai mėgina atsiliepti skirtingos filosofijos, atsirandančios ir nunykstančios, sukeldamos dėl pamatinių apsisprendimų ir klausimų, kaip gyventi, tokią painiavą, jog apskritai nebeįstengiame atsakyti, iš kur ir dėl ko atsiradome ir kur einame. Tokiomis sąlygomis tikrai tikrove tampa Viešpaties žodžiai, kad jam gaila žmonių, nes jie tarsi avys be piemens (plg. *Mk* 6, 34). Viešpats tai konstatavo išvydęs tūkstančius žmonių, nusekusių paskui jį į dykumą, nes tarp įvairių ano meto srovių jie nebežinojo, kokia tikroji Rašto prasmė, ką sakė Dievas. Sujaudintas Viešpats paaiškino Dievo žodį – jis pats yra Dievo Žodis – ir parodė kryptį. Tokia yra kunigo *in persona Christi* paskirtis: mūsų laikų sumaištyje praradus orientaciją leisti suspindėti Dievo žodžio šviesai, kuri šiame mūsų pasaulyje yra pats Kristus. Todėl kunigas nemoko savo minčių, savo paties išrastos, atrastos ar jam patinkančios filosofijos; kunigas nekalba apie save, nekalba tam, kad juo būtų žavimasi ar sekama, neskelbia savo paties sugalvotų dalykų, tačiau visos filosofijos sumaištyje moko čia ir dabar esančio Kristaus vardu, pateikia tiesą, kuri yra pats Kristus, jo žodis, jo gyvensena ir veikseną. Kunigui galioja tai, ką Kristus yra pasakęs apie save: „Mano mokslas ne mano“ (*Jn* 7, 16); Kristus siūlo ne save, bet kaip Sūnus yra Tėvo balsas, žodis. Kunigas irgi visada turi taip kalbėti ir elgtis: „Mano mokslas ne mano, neskleidžiu savo idėjų ar to, kas man patinka, bet esu Kristaus lūpos ir širdis ir pateikiu tą vienatinį ir bendrą mokymą, kuris sukūrė visuotinę Bažnyčią ir kuria amžinąjį gyvenimą.“

Tai, kad kunigas neišradinėja, nekuria ir neskelbia savo idėjų, nes mokslas, kurį skelbia, yra ne jo, bet Kristaus, kita vertus, nereiškia, jog jis yra neutralus, tarsi kalbėtojas, skaitantis tekstą, kurio galbūt nėra įsisavinęs. Ir šiuo atveju galioja Kristaus pavyzdys, jis pasakė: „Esu ne iš savęs ir gyvenu ne dėl savęs, bet ateinu iš Tėvo ir gyvenu dėl Tėvo.“ Per šį glaudų susitapatinimą Kristaus mokymas yra Tėvo mokymas, o jis pats viena su Tėvu. Kunigas, skelbiantis Kristaus mokymą, Bažnyčios tikėjimą, o ne savo idėjas, irgi turi išstarti: „Gyvenu ne iš savęs ir ne dėl savęs, bet gyvenu su Kristumi ir iš Kristaus ir todėl tai, ką Kristus pasakė, tampa mano žodžiu, nors jis ir nėra mano.“ Kunigas turi tapatin-tis su Kristumi, ir tada ne kunigo žodis taps visiškai asmeniniu jo žodžiu. Šventasis Augustinas, kalbėdamas šia tema, apie kunigą pasakė: „Kas mes esame? Tarnautojai (Kristaus), jo tarnai; nes dalijame jums ne

tai, kas mums priklauso, bet ką paimame iš jo atsargų sandėlio. Ir patys tuo gyvename, nes esame tarnai kaip ir jūs“ (*Discorso 229/E, 4*).

Kad kunigas tikrai įžengtų į gilia, vidinę bendrystę su Kristumi, jis privalo viduje persiimti mokymu, kurį pašauktas siūlyti, tikėjimo tiesomis, ir tuo gyvendamas žengti intensyviu dvasiniu asmeniniu keliu. Kunigas tiki, priima ir pirmiausia pats stengiasi įgyvendinti tai, ko mokė Kristus ir ką perteikė Bažnyčia, tapatindamas su savo tarnyba taip, kaip savo pavyzdžiu paliudijo šventasis Jonas Marija Vianėjus (plg. Laiškas pradedant Kunigų metus). „Suvienyti toje pačioje meilėje, – dar kartą kartoja šventasis Augustinas, – visi klausomės to, kuris mums danguje yra vienatinis Mokytojas“ (*Enarr. In Ps. 131, 1, 7*).

Tad kunigo balsas neretai skambės kaip „tyruose šaukiančiojo balsas“ (*Mk 1, 3*), tačiau kaip tik tai ir yra jo pranašiška jėga: būti ne pritaikytam ar pritaikomam prie kokios nors kultūros ar vyraujančios mąstysenos, bet rodyti nepakartojamą naujybę, gebančią autentiškai ir giliai atnaujinti žmogų, tai yra rodyti gyvą Kristų, artimą Dievą, pasaulio gyvenime ir dėl pasaulio gyvybės veikiančią ir tiesą, gyvenimo būdą dovanojančią Dievą.

Rūpestingai rengdamasis šventadienio ir sykiu kasdieniams pamokslams, katechizuodamas mokyklose, akademinėse institucijose ir ypatingu būdu – nerašyta knyga, kuri yra jo gyvenimas, – kunigas visada yra „mokytojas“, visada moko. Tačiau tai daro ne arogantiškai, ne primesdamas tiesą, bet nuolankiai ir kupinas džiaugaus tikrumo, būdingo tam, kuris sutiko Tiesą, buvo jos pagautas bei perkeistas ir todėl negali jos neskelbti. Kunigystės, tiesą sakant, niekas pats nepasirenka, tai nėra būdas užsitikrinti saugų gyvenimą, išsikovoti socialinę poziciją: nė vienas negali gyventi iš savęs ir savęs ieškoti. Kunigystė yra atsakas į Viešpaties pašaukimą, į jo valią tapti ne asmeninės, bet jo tiesos skelbėjais.

Brangūs broliai kunigai, krikščionių tauta tikisi iš mūsų išgirsti tikrą bažnytinį mokymą, galintį atnaujinti susitikimą su Kristumi, dovanojančią džiaugsmą, ramybę, išganymą. Šventasis Raštas, Bažnyčios tėvų ir mokytojų raštai, Katalikų Bažnyčios katekizmas šiuo atžvilgiu yra būtinas pagrindas *munus docendi*, užduočiai, kuri tokia esmingai svarbi atsivertimui, tikėjimo keliui ir žmonių išganymui, vykdyti: „Kunigystės šventimai reiškia būti panardintam <...> į Tiesą“ (Homilija per Krizmos šv. Mišias, 2009 05 09), į Tiesą, kuri yra ne tiesiog sąvoka ar perteiktinų ir perimtinų idėjų visuma, bet Kristaus asmuo, su kuriuo, dėl kurio ir kuriame turime gyventi, tada ir skelbimas neišvengiamai pasidarys aktualesnis ir suprantamesnis. Tik toks Tiesos,

tapusios asmeniu per Sūnaus įsikūnijimą, suvokimas pateisina užduotį misionieriauti: „Eikite į visą pasaulį ir skelbkite Evangeliją visai kūrinijai“ (*Mk 16, 15*). Jei tai yra Tiesa, skirta visai kūrinijai, tada ji skelbtina ne ją primetinėjant, bet atveriant širdį tam, kam ji sukurta.

Brangūs broliai ir seserys, Viešpats patikėjo kunigams didelę užduotį – būti jo žodžio, tiesos, kuri gelbi, šaukliais, būti jo balsu pasaulyje nešant tai, kas tarnauja tikrai sielų gerovei ir autentiškam tikėjimo keliui (plg. *1 Kor 6, 12*). Šventasis Jonas Marija Vianėjus yra pavyzdys visiems kunigams. Jis buvo didelės išminties žmogus, didvyriškai gebėjęs atsispirti savo meto kultūriniam ir socialiniam spaudimui, kad galėtų sielas vesti Dievop: jo skelbimas išsiskyrė paprastumu, ištikimybe ir nuoširdumu, jo tikėjimas ir šventumas – skaidrumu. Krikščionių tauta tuo buvo statydinama ir, kaip visais laikais nutinka tikriems mokytojams, atpažino Tiesos šviesą. Galutinai atpažino tai, ką visada turi atpažinti matydamas kunigą, – Gerojo Ganytojo balsą.

Apie Albertą Didįjį

2010 m. kovo 24 d.

Brangūs broliai ir seserys!

Vienas didžiausių scholastinės teologijos mokytojų yra Albertas Didysis. Titulas „Didysis“, kuriuo jis įėjo į istoriją, rodo jo mokyto, derinto su gyvenimo šventumu, didumą ir gilumą. Jau amžininkai nesvyruodami priskirdavo jam iškilus titulus; vienas iš jo mokinių, Ulrichas Strasbūrietis pavadino jį „nuostabą keliančiu mūsų laikų stebuklu“.

Albertas Didysis gimė XIII a. pradžioje Vokietijoje ir jau jaunystėje leidosi į Italiją, į Paduvą, į vieną iš viduramžių garsiausių universitetų. Ten atsidėjo vadinamųjų *artes liberales* (laisvųjų menų) – gramatikos, retorikos, dialektikos, aritmetikos, geometrijos, astronomijos ir muzikos – studijoms, sykiu domėdamasis gamtos mokslais, netrukus tapsiančiais jo specializacijos mėgstama sritimi. Gyvendamas Paduvoje, lankydamas dominikonų bažnyčią; prie jų vėliau prisidėjo duodamas ordino įžadus. Hagiografiniai šaltiniai liudija, kad toks Alberto apsisprendimas brendo laipsniškai. Artimas ryšys su Dievu, dominikonų brolių šventumo pavyzdys, palaimintojo Džordano Sakso, šventojo Dominyko įpėdinio Pamokslininkų ordino vadovo tarnyboje, pamokslai buvo esminiai veiksniai, padėję jam

įveikti visas abejones ir nugalėti šeimos priešinimąsi. Jaunystėje Dievas dažnai užkalbina mus parodydamas mūsų gyvenimo planą. Kaip Albertui, lygiai taip ir mums visiems Dievo žodžio maitinama asmeninė malda, sakramentų praktikavimas ir apšviestų žmonių dvasinis palydėjimas yra priemonės Dievo balsui išgirsti ir jo klausyti. Albertas ordino abitą priėmė iš palaimintojo Džordano Sakso rankų.

Po kunigystės šventimų vyresnieji paskyrė Albertą dėstyti įvairiuose teologijos studijų centruose, prijungtuose prie tėvų dominikonų vienuolynų. Puikios intelektualinės savybės leido jam patobulinti savo teologijos žinias garsiausiame ano meto Paryžiaus universitete. Nuo to laiko šventasis Albertas išplėtojo nepaprastą veiklą kaip rašytojas, ją tęsė visą savo gyvenimą.

Jam patikėtos prestižiškesnės užduotys. 1248 m. jis buvo įpareigotas atidaryti teologijos „studiją“ Kelne, vienoje iš svarbiausių Vokietijos sostinių, čia jis įvairiu laiku gyveno ir šį miestą pamėgo. Iš Paryžiaus parsikvietė iškilų mokinį – Tomą Akvinietį. Vien to, kad mokė šventąjį Tomą, būtų pakakę žavėjimuisi šventuoju Albertu puoselėti. Tarp šių abiejų didžiųjų teologų radosi abipusės pagarbos ir draugystės ryšys, žmogiškosios nuostatos, labai prisidėjusios prie mokslo plėtros. 1254 m. Albertą išrinko tėvų dominikonų *Provincia Teutoniae*, vienijusioje plačioje Vidurio ir Šiaurės Europos srityje pabirusias bendruomenes, provincijolu. Jis išskirtinai uoliai tarnavo lankydamas bendruomenes ir nuolatos ragindamas brolius būti ištikimus šventojo Dominyko mokymams ir pavyzdžiui.

Jo gebėjimai krito į akis to meto popiežiui Aleksandrui IV. Jis kuriam laikui pasikvietė Albertą į Ananiją, kur popiežiai dažnai vykdavo, į pačią Romą ir Viterbą pasinaudoti jo kaip teologo konsultacijomis. Tas pats popiežius paskyrė jį Regensburgo, didelės ir garsios vyskupijos, tuo metu išgyvenusios sunkius laikus, vyskupu. 1260–1264 m. nenuilstamai vykdydamas šią tarnybą Albertas atkūrė mieste taiką ir santarvę, iš naujo pertvarkė parapijas bei vienuolynus ir davė naujų impulsų karitatyvinei veiklai.

Įpareigotas popiežiaus Urbono IV, Albertas 1263–1264 m. pamokslavo Vokietijoje ir Bohemijoje, paskui grįžo į Kelną ir vėl ėmėsi mokytojo, mokslininko ir rašytojo misijos. Kadangi buvo maldos, mokslo ir artimo meilės vyras, jo įsikišimai į įvairius to meto Bažnyčios ir visuomenės reikalus išsiskirdavo autoritetinguumu: pirmiausias buvo taikinimo ir taikos žmogus Kelne, kur arkivyskupas buvo atsidūręs keblioje priešpriešos su miesto institucijomis situacijoje; 1247 m. per popiežiaus Grigaliaus X sušauktą Liono II Susirinkimą dėjo pastan-

gas skatindamas lotyniškosios ir graikiškosios Bažnyčios vienybę po 1054 m. įvykusios didžiosios schizmos; aiškino Tomo Akviniečio mąstymą, kuriam priešintasi ir kuris visiškai nepagrįstai buvo net pasmerktas.

Albertas mirė 1280 m. Kelno Šv. Kryžiaus vienuolyno celėje ir labai greitai imtas gerbti brolių. Paskelbdama 1622 m. palaimintuoju ir 1931 m. šventuoju, kai popiežius Pijus XI jį paskelbė Bažnyčios mokytoju, Bažnyčia pasiūlė jį ir tikinčiųjų kultui. Tai neabejotinai buvo deramas šio didžio Dievo žmogaus ir garsaus mokslininko pripažinimas, ne tik tikėjimo tiesų, bet ir kitose mokslo srityse. Juk metus žvilgsnį į jo gausių veikalų pavadinimus, tampa aišku, kad jo išsilavinimas atrodo it stebuklas. Šv. Alberto enciklopediniai interesai akino jį domėtis ne tik filosofija ir teologija, kaip kitus jo amžininkus, bet ir visomis kitomis anuo metu žinomomis disciplinomis – fizika, chemija, astronomija, mineralogija, botanika, zoologija. Dėl šios priežasties popiežius Pijus XII paskyrė jį gamtamokslininkų globėju, ir jis dėl savo plačių interesų bei plataus išmanymo taip pat vadinamas *Doctor universalis*.

Žinoma, šventojo Alberto taikyti moksliniai metodai yra ne tie, kurie įsitvirtino vėlesniais šimtmečiais. Jo metodą sudarė tiesiog tiriamųjų reiškinių stebėjimas, aprašymas ir klasifikavimas, tačiau taip jis atvėrė vartus tolesniems darbams.

Jis mus dar gali daug ko pamokyti. Pirmiausia šventasis Albertas rodo, kad tikėjimas ir mokslas, nepaisant kelių tarpusavio nesupratimo epizodų, pasitaikiusių istorijoje, vienas kitam neprieštarauja. Tikėjimo ir maldos žmogus, koks buvo šventasis Albertas, gali giedrai studijuoti gamtos mokslus ir skverbtis į mikrokosmosą ir makrokosmosą, atrasdamas materijos dėsnius, nes visa tai didina Dievo ir meilės jam alkį. Biblija prabyla apie kūrinių kaip apie pirmutinę kalbą, per kurią mums Dievas – aukščiausias protas, *Logos*, – šiek tiek savęs apreiškia. Išminties knygoje, pavyzdžiui, sakoma, kad didūs ir gražūs gamtos reiškiniai yra nelyginant menininko kūriniai, iš kurių analogiškai galime spręsti apie kūrinių autorių (plg. 13, 5). Pasinaudojant viduramžių ir Renesanso klasikiniu įvaizdžiu, gamtos pasaulį galima palyginti su Dievo parašyta knyga, kuri skaitoma pagal įvairių mokslų prieties būdą (plg. Kreipimasis į Popiežiškąją mokslų akademiją, 2008 10 31). Juk kiek daug mokslininkų šventojo Alberto sužadinti tyrinėjo kupini nuostabos ir dėkingumo, turėdami prieš akis pasaulį, kuris jiems, kaip mokslininkams ir tikintiesiems, atrodo ir atrodo esąs puikus išmintingo ir meilės kupino Kūrėjo kūrinys! Mokslinis tyrinėjimas taip virsta šlovės himnu. Tai gerai suvokė vienas didelis mūsų laikų astrofizikas, kurio skelbimo palaimintuoju procesas jau pradėtas, –

Enrico Medi. Jis yra parašęs: „O jūs, paslaptingosios galaktikos, jus matau, skaičiuoju, perprantu, studijuoju, į jus skverbiuosi ir jus renku. Iš jūsų imu šviesos ir iš jos darau mokslą, imu judėjimą ir leidžiu rasti išminčiai, imu spalvų spindesį ir iš to kuriu eilėraščių, imu žvaigždes į rankas ir savo vieninga būtimi drebėdamas pakylu virš jūsų ir maldoje atnašauju jus Kūrėjui, kurį garbinti jūs, žvaigždės, galite tik per mane“ (*Le opere, Inno alla creazione*).

Šventasis Albertas Didysis mums primena, kad mokslas ir tikėjimas draugauja ir kad mokslo žmonės, vykdydami savo pašaukimą gilintis į gamtos slėpinius, tuo pat metu gali eiti ir nuostabiu šventumo keliu.

Jo nepaprastas dvasios atvirumas reiškiasi ir kultūrine veikla, kurią jis sėkmingai plėtojo, tai yra Aristotelio mąstymo recepcija ir įreikšminimu. Juk šventojo Alberto laikais tapo žinoma daug gausių šio IV a. pr. Kr. didžiojo graikų mokslininko veikalų, pirmiausia iš etikos ir metafizikos srities. Jie liudijo proto jėgą, aiškiai ir ryškiai aiškino tikrovės struktūrą ir prasnę, jos suprantamumą, žmogaus veiklos vertę ir tikslą. Šventasis Albertas atvėrė duris visiškai Aristotelio filosofijos recepcijai viduramžių filosofijoje ir teologijoje, recepcijai, kurią vėliau užbaigė šventasis Tomas. Ši pagoniško, ikikrikščioniško filosofo recepcija anuo metu buvo tikra kultūrinė revoliucija. Vis dėlto daugelis krikščionių mąstytojų baiminosi Aristotelio filosofijos, nekrikščioniškosios filosofijos, pirmiausia todėl, kad ji buvo pateikta arabų komentuotojų ir aiškinta taip, jog

bent keliais klausimais rodėsi visiškai nesuderinama su krikščionių tikėjimu.

Štai čia ir yra vienas didžiausių šventojo Alberto nuopelnų: jis moksliskai griežtai išstudijavo Aristotelio veikalus įsitikinęs, kad visa, kas tikrai protinga, suderinama su Šventajame Rašte apreištu tikėjimu. Kitaip tariant, šventasis Albertas taip padėjo išsikristalizuoti savarankiškai filosofijai, besiskiriančiai nuo teologijos ir su ja suvienytai tik tiesa. Tad XIII a. aiškiai atsiskyrė šios dvi mokslo sritys, teologija ir filosofija, kurios, plėtodamos tarp savęs darnų dialogą, išvien ieško tiesos ir palaimos ištroškusio žmogaus autentiško pašaukimo: ir būtent teologija, šventojo Alberto apibrėžta kaip *scientia affectiva*, rodo žmogui jo pašaukimą į amžinąjį džiaugsmą, trykštantį iš pilnatviško tiesos laikymosi.

Šventasis Albertas gebėjo perteikti šias sąvokas paprastai ir suprantamai. Kaip tikras šventojo Dominyko sūnus, jis mėgo sakyti pamokslus Dievo tautai, likdusiai užburtai jo žodžių ir gyvenimo pavyzdžio.

Brangūs broliai ir seserys, prašykime Viešpaties, kad šventojoje Bažnyčioje niekada netrūktų mokytojų, maldingų ir išmintingų teologų, panašių į šventąjį Albertą, ir kad Jis padėtų kiekvienam iš mūsų išmokti „šventumo formulės“, kurios šis laikėsi savo gyvenime: „Visa, ko noriu, noriu Dievo garbei, lygiai kaip Dievas savo šlovės dėlei nori visa to, ko nori“, tai yra vis labiau peršimti Dievo valia, kad visko norėtume ir viską darytume tik ir visada dėl jo šlovės.

Lietuvos Vyskupų Konferencijos plenarinis posėdis

Gegužės 4–6 d. Vilniuje vyko Lietuvos Vyskupų Konferencijos plenarinis posėdis. Jame dalyvavo kardinolas A. J. Bačkis, arkivyskupas S. Tamkevičius, vyskupai E. Bartulis, J. Boruta SJ, J. Kauneckas, J. Matulaitis, R. Norvila, A. Poniškaitis, J. Ivanauskas, J. Tunaitis. Posėdyje taip pat dalyvavo apaštališkasis nuncijus Lietuvai arkivyskupas Luigi Bonazzi.

Posėdyje dalyvavęs apaštališkasis nuncijus Lietuvai arkivyskupas Luigi Bonazzi pasveikino visus dalyvius. Nuncijus pristatė naujai paskirtą nunciatūros sekretorių mons. C. Cricini, kuris pradeda savo tarnystę Baltijos šalyse.

Nuncijus pasidžiaugė, kad šiandien sukanka lygiai metai nuo jo atvykimo į Baltijos šalis, kad per šiuos tarnystės metus pavyko užmegzti su visais broliškus santykius. Nuncijus dalijosi savo pamąstymais apie kunigų bendruomenės problemas ir iššūkius šiandien. Jis priminė, jog skausmingas apsisvalymo metas gali tapti malonės laiku vietinei ir visuotinei Bažnyčiai.

Posėdžio metu ganytojai išreiškė susirūpinimą dėl įvairių nuodėmingo gyvenimo būdo propagavimo formų, su kuriomis šiandien susiduria visuomenė ir joje gyvantys tikintieji. Vienas iš tokių reiškinių – homoseksualizmo ideologija, kurios konkretus pasireiškimas yra Vilniuje numatytos eitynės „Už lygybę“. Ši ideologija yra nepriimtina tikintiesiems, nes prieštarauja šeimos kaip vyro ir moters santuokos sampratai. Taigi ji yra

priešinga tiek Kūrėjo numatyta prigimtinė tvarka, tiek ir LR Konstitucijai, kuri šeimą laiko valstybės pamatu.

Ganytojai primena Bažnyčios mokymą, kuris aiškiai pabrėžia skirtumą tarp požiūrio į homoseksualius asmenis ir požiūrio į tokius santykius, kurie yra iš esmės netvarkingi, nes neatitinka esminio lytinių santykių tikslo: šeimoje išreikšti vyro ir moters tarpusavio meilę, atvirą naujai gyvybei. Priešingai, patį šių polinkių turintį žmogų būtina gerbti, nevalia jo žeminti, iš jo tyčiotis ar prieš jį smurtauti.

Vyskupai apgailestauja, kad Bažnyčios narių, taip pat ir dvasininkų, nuodėmės bei klaidos visuomenėje aptemdo Dievo žodžiu besiremiantį ir žmogaus prigimtį atitinkantį jos mokymą. Ganytojai kviečia visus tikinčiuosius melstis ir visokeriopai pagelbėti, kad Dievo malonės vedami vieni kitiems padėtume apvalyti savo gyvenimą nuo nuodėmingų įpročių bei liudyti skaisčios draugystės, nesavanaudiškos meilės ir ištikimybės grožį, puoselėti dorą ir pagarbą kiekvienam žmogui. Lygus asmenų orumas nereiškia, kad lygiai vertingi ir jų moraliniai pasirinkimai.

Posėdyje dalyvavo Lietuvos vyrų ir moterų vienuolių vyresniųjų konferencijų atstovai: ses. Juozapa Strakšytė OSB ir kun. Vincentas Tamošauskas OFM Cap. Ganytojams buvo pristatyta Lietuvoje veikiančių vyrų ir moterų vienuolių padėtis, misijų gairės ir bendradarbiavimo galimybės su parapijomis bei vietos vyskupais.

Liturginės komisijos pirmininkas vysk. J. Boruta SJ pristatė rengiamą suaugusiųjų Įkrikščioninimo apeigyną. Ganytojai aptarė LVK sprendimų reikalingus klausimus.

Posėdyje dalyvavo naujas Vyskupų Konferencijos narys, Vilniaus arkivyskupijos augziliaras vysk. A. Poniškaitis. Ganytojai jam pavedė atstovauti Lietuvos Vyskupų Konferencijai *Ad hoc* komisijoje ryšiams su Lenkijos Vyskupų Konferencija.

Ganytojai džiaugiasi ir dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie materialinės paramos nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo Haičio gyventojams. Lietuvoje per vyskupijas ir Lietuvos *Caritas* iš viso buvo surinkta 318 963 Lt. Dalis šių aukų perduota per Tarptautinę *Caritas* organizaciją, kita dalis – tiesiai Haičio gyventojams per nunciatūrą, nes apaštališkasis nuncijus yra dirbęs tame krašte ir tarpininkavo, kad Lietuvos parama kuo greičiau pasiektų nukentėjusius Haičio gyventojus.

Apžvelgti bendrų dvišalių komisijų su valstybės valdžia vykdomi darbai bei įvairūs rengiami įstatymai, kuriais reglamentuojami moralinių vertybių klausimai, ypač atkreiptas dėmesys į medikų sąžinės laisvės užtikrinimą įstatymuose ir rengiamą pagalbinio apvaisinimo įstatymą.

Posėdžio dalyviai trejų metų kadencijai pratęsė vysk. R. Norvilos atstovavimą Europos Sąjungai priklausančių šalių Vyskupų Konferencijų Taryboje Briuselyje.

Kitas Lietuvos Vyskupų Konferencijos plenarinis posėdis vyks birželio 28 d. Panevėžyje, pasibaigus Lietuvos jaunimo dienoms.

-lvks-

Skrymimai

Kovo 27 d. Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijoje suteikti lektorių ir akolitų skrymimai. Šv. Mišias celebravo ir pamokslą pasakė Kaišiadorių vysk. J. Matulaitis. Pamokslu metu jis ragino skiriamuosius ir visus klierikus atpažinti žmonių dvasinius poreikius ir ieškoti būdų, kaip į juos atsiliepti. Vyskupas skatino seminarijos auklėtinius kopti į dvasinio gyvenimo aukštumas ir siekti šventumo. Po šv. Mišių surengti šventiniai pietūs. Po to ganytojui už suteiktus skrymus padėkojo ir gėlių puokštę įteikė Kaišiadorių vyskupijos penkto kurso klierikas Mindaugas. Atsisveikindamas vysk. J. Matulaitis klierikams linkėjo, kad jų pašaukimas seminarijoje, Dievo malonei padedant, gražiai išsiskleistų.

-ak-

Parapijos šventė

Balandžio 25 d. Marijampolėje, Šv. Vincento Pauliečio (miestiečių vadinamos „Raudukės“) parapijoje, minėtos net trys svarbios datos – įkūrimo 70-metis, bažnyčios atšventinimo 20-metis ir parapijos klebono, Vilkaviškio vyskupijos kanclerio mons. Juozo Pečiukonio 60 metų amžiaus jubiliejus. Lygiai prieš dvidešimt metų, 1990-aisiais, tikintiesiems buvo grąžinta Marijampolės Šv. Vincento Pauliečio parapijos bažnyčia, kuri kaip antroji katalikų parapinė bažnyčia Marijampolėje veikė nuo 1940 metų, vyskupui A. Karosui pasirašius specialų dekretą. Tačiau 1948 m. sovietų valdžios atimta, bažnyčia buvo paversta grūdų sandėliu, o vėliau archyvu. Rengiantis jubiliejui parapijoje sakyti katechetiniai pamokslai, jubiliejui išleistas lankstinukas, parapijos bažnyčioje vyksta vienuoliktasis tarptautinis sakralios muzikos festivalis „Džiūgaukim... Aleliuja“.

Iškilmės prasidėjo Eucharistijos šventimu, kuriam vadovavo vyskupas emeritas Juozas Žemaitis MIC, 1990-aisiais bažnyčią atšventinęs bei prisaikdinęs kleboną, šias pareigas einantį iki šiandien. Šv. Mišias drauge koncebravo

Vilkaviškio vyskupas ordinaras Rimantas Norvila, Elko vyskupas Jerzy Mazuras bei jo sekretorius, taip pat Vilkaviškio dek. prel. V. Gustaitis, prel. prof. dr. V. S. Vaičiūnas OFS, Vilkaviškio vyskupijos katedros kapitulos pirmininkas kan. V. Zubavičius, svečias iš Vokietijos kun. J. Pawlikas, kun. prof. teol. dr. A. Narbekovas, Gargždų dekanas kan. J. Paulauskas, Marijampolės Šv. Arkangelo Mykolo bazilikos kleb. kun. A. Šidlauskas MIC, Vilkaviškio vyskupo generalvikaras teol. lic. kun. G. Kuliešius ir kiti garbingi kunigai. Iškilnėse taip pat dalyvavo Seimo bei vietos apskrities ir savivaldybės vadovai ir labai gausiai susirinkę parapijos žmonės. Šv. Mišias tiesiogiai transliavo Marijos radijas.

Per pamokslą Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila džiaugėsi, kad Šv. Vincento Pauliečio parapija yra dvasingumo židinys, čia noriai ir mielai bendraujama su visais žmonėmis. Parapijos pastatų ansamblis, klebono mons. J. Pečiukonio rūpesčiu, atitinka įvairius, ne tik dvasines žmonių reikmes. Parapijos klebonija su raštine, parapijos namai, kuriuose įkurdinti Senelių globos namai, Vaikų dienos centras bei įvairiems susirinkimams pritaikytos patalpos, šventoriuje esanti šarvojimo koplėčia – visa tai rodo, kad Bažnyčia gali ir geba pasirūpinti žmogumi. Dėkodamas visiems, kurie prisidėjo ir šiandien prisideda prie parapijos išlaikymo, parapijoje dirbantiems kunigams ganytojas linkėjo nuolat atnaujinti savo meilę kunigystei ir parapijai.

Prieš palaiminimą sveikinimo žodį tarė parapijos pastoracinės tarybos pirmininkas gydytojas A. Žvirblis. Elko vyskupas Jerzy Mazuras pasveikino parapijos kleboną ir visą parapiją Elko vyskupijos vardu ir padovanojo parapijai komuninę. Paskutinį žodį bažnyčioje tarė vysk. emeritas J. Žemaitis, prisiminęs tą didį įvykį, kai po daugelio metų vėl suskambo bažnyčios varpai, sugaudė vargonai, pakilo dangun malda.

Po iškilmingų šv. Mišių visi rinkosi klebonijos kieme, kur parapijai priklausančių

Paminėta Pasaulinė gyvybės diena

Kaune

Šiais metais Kauno arkivyskupijos šeimos centro darbuotojai bei savanoriai Pasaulinės gyvybės dienos proga daugiau dėmesio skyrė senelių namų gyventojams. Balandžio 23 d. vyko I dekanato šeimoms skirta šventė su kaimo kapela, o balandžio 25 d., sekmadienį, parapijos ir dekanatai buvo raginami paminėti Pasaulinę gyvybės dieną savarankiškai.

Balandžio 21 d. aplankyti Panemunės senelių namai ir Kauno kartų namai. Šeimos išsaugojimo programos vaikų dienos grupė kartu su keturiais KAŠC darbuotojais ir penkiais „Pažink save“ programos savanoriais aplankė Kartų namų gyventojus. Trylikos vaikų grupė nuotaikingai pasveikino Gyvybės dienos proga jaunas mamytes, jų vaikučius ir senelius. Vaikai buvo parengę programėlę: deklamavo savo kūrybos eilėraščius, dainavo, šoko, kvietė žaisti įvairius judrius žaidimus. Sunkiau judančius kvietė prie stalo žaisti *Domino*, kiekvienas buvo pakalbintas. Direktorės pavaduotoja socialiniams reikalams Sigita Šergalienė supažindino su Kartų namais. Vaikai galėjo aplankyti čia gyvenančius senelius. Kartų namų darbuotojoms įteikta spalvinga, šilta padėka už jų pasiaukojimą dirbant labai svarbų ir sunkų darbą.

Tuo pat metu dar viena KAŠC darbuotojų, programos „Pažink save“ savanorių bei penkių klierikų grupė kartu su Kauno Jėzuitų gimnazijos 5–8 klasių kuratore Rūta Balčiūnaite bei 5-tomis gimnazijos klasiėmis lankėsi Panemunės senelių globos namuose. Taip siekta praskaidrinti šių namų gyventojų senatvę, padėti moksleiviams bei seneliams atrasti skirtingų kartų ir patirčių bendravimo džiaugsmą, asmeniniu pokalbiu suteikti stiprybės ligoje.

5a klasė nupiešė seneliams piešinių tema „Gyvybė visada yra gėris“, 5c klasės moksleiviai kartu su auklėtoja Rasa Paleckyte vaidino spektaklį, kuriuo atskleidė žmogaus unikalumą ir tas dovanas, kurias kiekvienas gauna iš Kūrėjo rankų. Visi kartu dainavo senelių jaunystės dainas, patys seneliai deklamavo savo kūrybos eiles. Klierikai tuo metu aplankė keletą ligonių palatose. Senelių namų darbuotojams buvo įteikta ir padėka už kasdienį, kantrų darbą globojant senelius.

Balandžio 23 d. Kauno arkivyskupijos šeimos centre tikybos mokytojams ir katechetams dr. Nijolė Liobikienė skaitė paskaitą „Kaip mokyti meilės“. Doktorė dalijosi savo darbo patirtimi. Po paskaitos su Kauno arkivyskupijos katechetikos centro darbuotoja Laimute Krutuliene buvo aptartos bendradarbiavimo galimybės tikybos mokytojus rengiant kalbėti lytiškumo temomis. Popietė šventės dalyviai susipažino su KAŠC veikla.

Švč. Sakramento koplėčioje 18 val. buvo aukojamos šv. Mišios už gydytojus, kurių dėka išsaugomos gyvybės, ir prašoma Dievo, kad gyvybę priimtume kaip dovaną ir kančioje, ir džiaugsme. Prieš šv. Mišias dekanas mons. Vytautas Grigaravičius susirinkusiesiems vedė konferenciją apie šeimą kaip gyvybės lopšį. Per šv. Mišių homiliją monsinjoras akcentavo, jog su gyvybės kaip dovanos priėmimu tiesiogiai susijusi malda. Be maldos žmonės tiesiog per silpni tai padaryti. Gyvybės išsaugojimas, jos gerbimas visais amžiais tarpais vis labiau mus augina žmonėmis pagal Dievo paveikslą. Šv. Mišiose giedoją Petrašiūnų parapijos šeimos.

Iškart po šv. Mišių Kauno I dekanato šeimos centro vadovė Jurgita Ščiukaitė visus pakvietė į nuotaikingą agapę su Būdoso kaimo kapela. Dalyvavo apie 100 žmonių. Jie dalijosi atsineštinėmis vaišėmis, vaišinosi namine gira ir šoko. Agapėje padėkota ilgametei KAŠC socialinei darbuotojai Aušrai Bačėnienei.

Pasaulinė gyvybės diena paminėta sekmadienį parapijose ir dekanatuose jiems priimtinu būdu – vienur vyko paskaitos, kitur drauge kalbėtas rožinis, dar kitur surengtos įvairios piešinių parodos, buvo lankomi seneliai. Šiomet Lietuvos šeimos centras išleido naują lankstinuką „Gyvybė visada yra gėris“.

Šiauliuose

Balandžio 21 d. Šiaulių miesto savivaldybės salėje Šiaulių universitetas, Šiaulių miesto savivaldybė, Šiaulių vyskupijos šeimos centras, Pasaulinės gydytojų federacijos „Už žmogaus gyvybę“ Lietuvos asociacijos Šiaulių skyrius surengė konferenciją „Dvasingumas gyvybės ir ugdymo kultūroje“.

Konferenciją, kaip ir kiekvienais metais, vedė Šiaulių universiteto Medicinos pagrindų katedros vedėjas, Bendruomenės sveikatos tarybos pirmininkas docentas daktaras Vladas Vaitkevičius, pasidžiaugęs renginyje dalyvaujančiais Šiaulių vyskupu ir kitais gyvybės išsaugojimo problemomis besidominčiais žmonėmis. „Netradicinėje konferencijoje matau tradicinius veidus“, – šypsojosi konferencijos vedėjas.

Įžanginiu žodžiu konferenciją pradėjo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Pirmiausia jis pasidžiaugė gausiai susirinkusiu jaunimu. Svarbiausia, pasak vyskupo, kad gyvybės išsaugojimu rūpinasi ir jaunimas. „Jaunystė reikalauja tikrosios budėjimo, meilės ir šventumo dvasios... Šv. Augustinas yra nepaprastai gražiai pasakęs, kad visas blogis pasaulyje atsiranda dėl suklydusios meilės, nes meilė mums rodo tikrąją gyvenimo kryptį“, – kalbėjo Šiaulių vyskupas. Jis džiaugėsi, kad konferencija vyksta Velykų laikotarpiu, kai Kristaus, gyvybės Viešpaties, mirties ir blogio nugalėtojo, žodžiai: „Drąsos, nebijokite! Aš esu su jumis per visas dienas iki pasaulio pabaigos!“, skamba itin viltingai. „Šis Kristaus pasakymas reiškia, kad jo tiesa, jo dvasia spinduliuoja kiekvieno žmogaus širdyje, jeigu tik jis išleidžia gyvenimo ir gyvybės Davėją, – toliau kalbėjo vyskupas E. Bartulis. – Tik išleidę gyvenimo Davėją, galėsime pajusti, jog mūsų meilė turi būti dovanojanti meilė. Svarbu nenuilstant dovanoti save kitam. Tik tada kiekvienas žmogus galės prisikelti asmeniškai, galės prisikelti mūsų tauta, prisikelti pasaulis – naujam, prasmingam, atsakingam tiesos ir meilės gyvenimui.“

„Jūs kuriate nuostabią mūsų bendruomenę“, – konferencijos rengėjams ir jos dalyviams sakė Šiaulių apskrities Moters ir vaiko klinikos direktorius daktaras Linas Rovas. Jis taip pat pasidžiaugė, jog konferencijoje bus nagrinėjami antenatalinės raidos klausimai. „Atėjo laikas žiūrėti į vaisių kaip į žmogų – nuo antenatalinio vaisiaus vystymosi priklauso visas būsimas žmogaus gyvenimas, – kalbėjo direktorius Linas Rovas. – Kaip paruošime vaisių gyvenimui, tokį turėsime žmogų.“ Tik pavasarį Šiauliuose pradėjęs dirbti gydytojas labai džiaugėsi, kad Šiauliuose įgyvendinta nuostabi idėja – įsteigta pirmoji Lietuvoje Moters ir vaiko klinika.

Šiaulių Visuomenės sveikatos biuro vadovė Henrieta Garbenienė apžvelgė biurui svarbias aktualijas, išvardijo vykdytas akcijas, pasidžiaugė įkurtu Sveikos gyvensenos klubu.

mokyklų moksleiviai bei Marijampolės kolegijos studentų choras *Viva Notta* visus pradžiugino menine programa, supinta su garbių svečių sveikinimais ir linkėjimais. Susirinkusieji iki vėlaus vakaro bendravo, vaišinosi, šoko ir dainavo.

-krb-

Pašventinti kopylstulpiai

Balandžio 24 d. Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas Panevėžyje, Parko pėsčiųjų take, pašventino kopylstulpius – rūpintojėlius. Tai liaudies meistrų, dalyvavusių plenere, kurį organizavo kun. dr. Robertas Pukenis Miežiškiuose pernai rudenį, darbai. Pašventinime dalyvavo keletas kunigų, Panevėžio vadinamojo Klaipėdos kvartalo gyventojai, kviestiniai svečiai. Kunigas dėkojo rėmėjams, skulptoriams Stanislavui Janušui, Daliui Dirsei, Vidmantui Varanavičiui, Juozui Videikai ir kt. už didelių darbų pradžiū. Šalia esančiame plote planuojama statyti bažnyčią su Jono Pauliaus II muziejumi. Panevėžio vyskupo dekretu šios bažnyčios statytoju paskirtas kun. Robertas Pukenis. Ketvirtadienį, balandžio 29 d., Panevėžio savivaldybėje vyko posėdis, kuriame nuspręsta, kad bažnyčios statybai numatytas sklypas Parko gatvės gale 99 metams bus išnuomotas Panevėžio vyskupijos kurijai.

-kad-

Guronyse pašventinta kopylčia

Gegužės 1 d. Guronyse maldininkams atvėrė duris nauja kopylčia, kurioje Eucharistiją švęsti galės piligrimai. Kopylčia dedikuota Šv. Juozapui, Švč. M. Marijos sužadėtinui, Kaišiadorių vyskupijos globėjui. Ją pašventino Kaišiadorių vyskupas J. Matulaitis; pamaldose dalyvavo Eucharistinio Jėzaus seserys, reziduojančios Guronyse, vyskupijos dekanai ir kiti kunigai, kviestiniai svečiai – rėmėjai. Kopylčios išorės paveiksluose vaizduojamas Marijos septynių skausmų kelias, taip pat Kaišiadorių vyskupijai brangūs asmenys – tikėjimo liudytojai. Kopylčioje galima įsigyti naują maldyną – „Septynių skausmų kelias“.

kurį parengė Kaišiadorių vyskupija. Čia taip pat galima švęsti Mišias piligrimų grupėms, atvykusioms su kunigu. Rožinio slėpinių kelio naujojoje koplyčioje po 15.30 val. šv. Mišių kiekvieną gegužės sekmadienį vyks gegužinės pamaldos, kurioms vadovaus Kaišiadorių vyskupas.

-KŠ-

Šventė „Esate pašaukti laisvei“

Balandžio 23–25 d. Kauno Gerojo Ganytojo parapijoje švente „Esate pašaukti laisvei“ paminėtas Lietuvos Nepriklausomybės dvidešimtmetis.

Balandžio 23-oji – parapijos mokyklų bendruomenių diena prasidėjo Gerojo Ganytojo bažnyčioje šv. Mišiomis, kurioms vadovavo parapijos klebonas kun. J. Stankevičius, koncelebravo J. Urbšio katalikiškosios vidurinės mokyklos ir KTU kapelionas kun. P. Pichas. Giedojo V. Kuprevičiaus vidurinės mokyklos mokinių choras. Pamaldose dalyvavo Dainavos, V. Kuprevičiaus, A. Stulginskio vidurinių mokyklų, J. Urbšio katalikiškosios vidurinės mokyklos vadovai, mokytojos ir mokiniai, Kauno buitinių paslaugų ir verslo mokyklos, Kauno mechanikos m-klos bei Menų darželio „Etiudas“ vadovai.

Vėliau parapijos salėje atidaryta ugdymo įstaigų auklėtinių kūrybos paroda „Mano Lietuva“. Po atidarymo meninę programą pradėjo A. Stulginskio vid. mokyklos mokiniai, savo kūrybos eiles apie Tėvynę skaitė V. Kuprevičiaus mokyklos moksleivės ir kt. Programą giesmėmis baigė Petrašiūnų parapijos jaunimo grupė.

Popiet parapijos salėje surengta konferencija „Lietuva: tautos indėlis į Nepriklausomybę“. Ją vedė A. Kučikas ir R. Kaminskas. Pranešimą „Dainavos vardas Lietuvoje“ skaitė VDU docentas dr. A. Butkus. Dainavos kaimo istoriją ir bendruomenės susiformavimą Kauno apylinkėse pristatė Dainavos mokyklos direktoriaus pavaduotoja R. Žvirblienė, pedagogė V. Vezbergienė bei

Pasaulinės gydytojų federacijos „Už žmogaus gyvybę“ Lietuvos asociacijos garbės nariui Šiaulių vyskupui Eugenijui Bartuliui buvo įteikta skulptūrėlė. Ši apdovanojimą asociacija įsteigė žmonėms, kurie yra daug prisidėję prie paties didžiausio žmonijos turto – žmogaus gyvybės išsaugojimo. Šios asociacijos atstovės dr. Alina Šaulauskienė ir gydytoja Janina Tartilienė konferencijai parengė pranešimą „Žmogaus gyvybės orumas ir neliečiamumas“. Jame akcentuota, jog kiekviena, net mažiausia, žmogaus ląstelė yra šventa, žmogiška, ori. Todėl kiekviena intervencija prieš prigimtį – beteisė. Žmogaus gyvenime laisvės ir tiesos ryšys yra neišardomas.

Savo pranešime „Socialinės sąlygos ir veiksniai, trukdantys dvasingumo ugdymą“ Mykolo Romerio universiteto prof. habil. dr. Vytautas Šlapkauskas apžvelgė socialines grėsmes individo saugumui ir pasitikėjimui, Lietuvos šiuolaikinės sociokultūrinės evoliucijos ypatumus, Lietuvai būdingus bendravimo, bendradarbiavimo, rungtyniavimo ir konfliktų ypatumus. Tarp pagrindinių socialinių grėsmių profesorius pabrėžė kylantį pavojų suaugusio žmogaus ir vaiko teisėms.

„Vienas svarbiausių pastoracijos aspektų yra padrašinti suaugusiuosius imtis atsakomybės Kristaus misijoje ir liudyti krikščionišką tikėjimą visuomenėje, atrasti Dievo malonę savo gyvenime ir stiprinti racionalų tikėjimo pagrindą“, – ragino kunigas Tadas Rudys, surasdamas gražių pavydžių. „Žmones reikia mokyti tinkamai vertinti visuomenės sociokultūrinius pokyčius, aiškinti jiems, koks yra santykis tarp pasaulietinės ir bažnytinės veiklos, atskleidžiant skirtumus, problemas ir poveikį viena kitai. Bažnyčios socialinis mokymas sudaro integralią suaugusiųjų ugdymo dalį“, – kalbėjo kunigas T. Rudys.

„Vaikai – tai angelai, kuriems suaugusieji nudrasko sparnus“, – skaudžia nata savo kalbą pradėjo docentė, daktarė Danė Šlapkauskaitė. Ji prisiminė Šiaulių vyskupo žodžius: „Reikia parodyti žmonėms tiesą ir gerį ir jie patys tą tiesą pasirinks.“ „Ir mes bandome taip daryti, – kalbėjo docentė. – Organizavome akciją prie Gimdymo namų.“ Pakviesti darželinukai, pradinukai dėkojo gydytojams už tai, kad padėjo jiems gimti.

Vėliau docentė D. Šlapkauskaitė pristatė kompaktinę plokštelę „Antenatalinė genetika ir raida“. Joje pateikiama mokslinė informacija apie vaiko raidą iki gimimo, aptariama tėvų psichologinės būsenos ir išorinių veiksnių galima įtaka vaiko sveikatai, paveldimumo ir daugiavaisio nėštumo problemos. Teorinę dalį papildė vaizdinė medžiaga – filmo fragmentai, nuotraukos. Ši mokymo priemonė skirta pedagogams, studentams, tėvams ir visiems besidomintiems žmogaus gyvenimo pradžia, kuri reikšminga jo ateičiai.

-jš, irat-

Kauno arkivyskupijos kunigų rekolekcijos-piligrimystė

Balandžio 20–23 d. Kunigų metų proga Kauno arkivyskupijos dvidešimt du kunigai, du Jėzaus draugijos nariai ir penki Parengiamojo kurso seminaristai drauge su arkivyskupu Sigitu Tamkevičiumi dalyvavo piligrimystėje-rekolekcijose. Rekolekcijas vedė tėvai jėzuitai Aldonas Gudaitis SJ ir Mindaugas Malinauskas SJ. Važiuojant iš vienos šventovės į kitą vestos rekolekcijų konferencijos, melstasi Dievo tautos liturginių valandų ir rožinio malda.

Kunigai keliavo Jono Pauliaus II piligrimų keliu. Pirmąją dieną jie aplankė Vilniaus arkikatedrą, Dievo Gailestingumo šventovėje šventė Mišias, vėliau

lankė Trakų bei Pivašiūnų bažnyčias ir Marijampolės baziliką. Šiluvoje vyko Švč. Sakramento adoracija. Kitą dieną kunigai meldėsi Tytuvėnų bažnyčioje, Telšių katedroje ir Žemaičių Kalvarijos bazilikoje, kur šventė Mišias. Aplankė Kryžių kalną ir Šiaulių katedrą bei naujai pastatytą Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčią, piligrimai vėl sugrįžo į Šiluvą.

Trečioji rekolekcijų diena vyko Jono Pauliaus II namuose. Rekolekcijų metu arkivyskupas S. Tamkevičius supažindino su kunigų Juozo Zdebskio, Stanislovo Rimkaus, kan. Stanislovo Kiškio bei vyskupų Vincento Borisevičiaus, Pranciškaus Ramanausko ir arkiv. Teofiliaus Matulionio kunigiškos bei vyskupiškos tarnystės liudijimu. Piligrimus svingingai priėmė Birštono bei Žemaičių Kalvarijos klebonai. Kunigai, keliaudami Jono Pauliaus II piligrimų keliu, džiaugėsi galimybe ne tik atlikti rekolekcijas, bet ir aplankyti brangias Lietuvos šventoves.

Atvirų durų ir maldų už pašaukimus savaitgalis Kauno kunigų seminarijoje

Balandžio 23–25 d. Kauno kunigų seminarijoje surengtas Atvirų durų ir maldų už pašaukimus savaitgalis tema „Pašaukimus ugdo liudijimas“.

Jau nuo penktadienio ryto buvo galima apžiūrėti seminariją, pabendrauti su klierikais. Vakare šv. Mišias aukojo seminarijos vadovybė, dvasios tėvai, kiti kunigai. Šiam iškilmingam Eucharistijos šventimui Švenčiausiosios Trejybės bažnyčioje vadovavo kun. Artūras Kazlauskas. Homilijoje jis ragino visus krikščionis būti atvirus kviečiančiam Dievo balsui ir pasauliui liudyti „mumyse gyvenančią viltį“. Pasak kunigo, šiandieniam pasauliui reikalingi tiek ganytojai, tiek žmonių žvejai, nuolat matantys Gerosios Naujienos tikslą ir nesibijantys aukotis už tikėjimą. Tą dieną buvo meldžiamasi už visus pašaukimus. Po šv. Mišių konferenciją pašaukimų tema vedė kun. Aldonas Gudaitis SJ. Vėliau liudijo klierikai, pašvęstojo gyvenimo atstovai, pasauliečiai, giedojo Kauno kunigų seminarijos choras.

Balandžio 24 d. pavakarę Kauno arkivyskupijos konferencijų salėje surengtas kunigų koncertas. Jame dalyvavę dvasininkai ne tik dalijosi savo pašaukimo ir krikščioniškosios misijos šiandieniniame pasaulyje liudijimais, bet ir šildė gausiai susirinkusiųjų širdis dainomis. Itin nuoširdžiai savo patirtimi kelyje į kunigystę pasidalijo renginyje dalyvavęs Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius.

Vėliau seminarijos bažnyčioje aukotos šv. Mišios. Jų šventimui vadovavo br. Antanas Blužas OFM, koncelebravo seminarijos vadovybė, dvasios tėvai, kunigai svečiai. Homilijoje br. Antanas pabrėžė pagrindines popiežiaus Benedikto XVI šių metų žinios, paskelbtos Maldų už pašaukimus dienos proga, mintis, dalijosi savo įžvalgomis, atskleidė pranašų ir apaštalų pašaukimo svarbą, kuri ir užgauna, ir paskatina trapų žmogų tapti Dievo bendradarbiu. Tai, pasak pamokslininko, vyko ne tik bibliniais laikais, tai vyksta nuolatos, todėl reikia kviečiančiam Viešpačiui atsakyti taip, kaip atsakė Mergelė Marija: „Štai aš Viešpaties tarnaitė, tebūnie man kaip tu pasakei.“ Šv. Mišių metu giedojo Kauno Petrašiūnų parapijos jaunimo grupė. Pasibaigus Eucharistijai, prasidėjo naktinė Švč. Sakramento adoracija, į kurią rinkosi Kauno miesto parapijų, įvairių maldos grupelių nariai.

Maldų už pašaukimus savaitgalis baigėsi sekmadienį, balandžio 25 d., iškilmingu Eucharistijos šventimu seminarijos bažnyčioje. Vadovavo Kauno

jaunieji kraštotyrininkai M. Greičiūtė ir L. Rutkauskas. KMU doc. R. Kaminskas apžvelgė naujosios Dainavos bendruomenės susiformavimą, parapijos klebonas kun. J. Stankevičius kalbėjo tema „Dainavos parapijos bendruomenė ir mokykla“, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Bendruomenių reikalų skyriaus vedėjas A. Kučikas aptarė bendruomeniškumo stiprinimo perspektyvas šiuolaikiniame mieste.

Balandžio 24-oji buvo Dainavos bendruomenių diena. Vidurdienį seniūnijos ir bendruomenių atstovai dalyvavo šv. Mišiose, dėkojo Dievui už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Šv. Mišioms vadovavo kun. J. Stankevičius. Giedojo parapijos sumos choras.

Po šv. Mišių Dainavos parke, prie bažnyčios, šventės „Esate pašaukti laisvei“ dalyvius sveikino parapijos klebonas kun. J. Stankevičius, Dainavos seniūnas A. Malinauskas, policijos nuovados komisaras, Dainavos bendruomenės centro „Jaunystė“ vadovas, naujai įsteigtos asociacijos „Kovo 11-osios gatvės bendrija“ pirmininkas ir kiti svečiai. Koncerte „Aš iš Dainavos“ savo pasirodymus pristatė seniūnijos moksleiviai ir svečiai. Renginį vedė K. Ugintas. Kol vyko šventė, parkelyje šurmuliavo kermošius – čia jos dalyviai galėjo įsigyti ekologiškų maisto produktų, suvenyrų. Vakare vyko koncertas jaunimui.

Balandžio 25-ąją, Gerojo Ganytojo atleidų dieną, atvyko parapijiečių iškilmingai sutiktas Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius. Ganytojas vadovavo Eucharistijos liturgijai, 154 paaugliams ir jaunuoliams suteikė Sutvirtinimo sakramentą. Šv. Mišias koncelebravo aštuoni kunigai, Kauno I dekanato parapijų klebonai. Arkivyskupas per pamokslą kvietė jaunuolius būti atvirus ieškant savo pašaukimo, kalbėjo apie kunigystės ir pašaukimo į pašvęstąjį gyvenimą svarbą šiandienos visuomenėje.

Po šv. Mišių parke prie bažnyčios meninę programą atliko folkloro ansamblis

„Brydė“, Č. Dambravičius, M. Dobužinskio rusų kultūros ir estetinio lavinimo centras. -kait-

Atgailos šventė

Jau tradicine kasmetine švente Šv. Kryžiaus (karmelitų) parapijoje tapo Atgailos šventė, skirta pirmajai Komunijai besirengiantiems vaikams. Balandžio 22 d. šventėje dalyvavo ne tik moksleiviai, bet ir jų tėvai. Buvo vedamos atgailos pamaldėlės, sąžinės patikrinimas. 25 vaikams suteiktas Atgailos ir Sutaikinimo sakramentas. Šv. Mišias aukojo parapijos kun. Jonas Račaitis.

Gegužės 2-ąją, Motinos dieną, Šv. Kryžiaus (karmelitų) parapijoje šv. Mišias už gyvas ir mirusias motinas aukojo parapijos klebonas kun. Renaldas Šumbraszkis. Visuotinėje bendruomeninėje maldoje melstasi ne tik už tas motinas, kurios savo vaikus veda krikščioniškais vertybėmis grįstu keliu, bet ir už tas, kurios yra palikusios savo vaikus vaikų namuose, kurių sužvarbusios širdys liko uždaros Dievo meilei. Po šv. Mišių parapijoje katechizuojami vaikai kartu su jaunimo šlovinimo grupele mamoms skyrė gražiausius sveikinimo žodžius, dainavo, grojo kanklėmis, giedojo. -nk-

Ateitininkų šventė Smilgiuose

Balandžio 24–25 d. Smilgiuose vyko Šv. Jurgio kuopos šventė, kurioje dalyvavo ateitininkai iš Pandėlio, Velžio, Panevėžio J. Miltinio, J. Balčikonio, „Minties“ gimnazijų ir „Žemynos“ vidurinės mokyklos – iš viso per penkiasdešimt jaunų žmonių. Programos tema – „Kiekvienas esame dovana pasauliui“. Pasak Šv. Jurgio kuopos pirmininkės Tomos Švelnaitės, šis renginys – vienas iš daugelio projektų, kuriuos ateitininkai vykdo Smilgiuose pasitikdami Ateitininkijos 100-ąjį jubiliejų.

Šventė prasidėjo šv. Mišiomis Smilgių Šv. Jurgio bažnyčioje. Prelatas Bronius Antanaitis per pamokslą priminė šv. Jurgio aiškų apsisprendimą ir

kunigų seminarijos rektorius mons. Aurelijus Žukauskas, giedojo „Naujosios sandoros“ bendruomenės nariai, kaip tik tomis dienomis susirinkę tiek iš Kauno, tiek iš Vilniaus.

-np-

Nacionalinės katalikiškųjų mokyklų asociacijos metinė ataskaitinė konferencija

Balandžio 30 d. Utenos „Saulės“ gimnazijoje surengta katalikiškųjų mokyklų asociacijos metinė ataskaitinė konferencija. Renginyje dalyvavo šešiolikos katalikiškųjų (arba katalikiškosios krypties) ir septynių Asociacijos narėmis siekiančių tapti ugdymo įstaigų atstovai, taip pat Utenos dekanato dekanas kun. J. Kuodis bei Kauno švietimo ir ugdymo skyriaus atstovė I. Vitkauskienė.

Ilgametis NKMA pirmininkas t. G. Vitkus SJ įžangos kalboje sakė, jog šiandienėje situacijoje be galo svarbu išsaugoti pasitikėjimą Bažnyčia, todėl katalikiškosios mokyklos turėtų būti patikimi Bažnyčios mokymo židiniai, kuriems tėvai nesibaimintų patikėti savo vaikų.

Konferencijoje daugumos jos dalyvių pritarimu buvo priimti „Reikalavimai katalikiškųjų ir katalikiškosios krypties ugdymo įstaigų, jų vadovų, mokytojų, kapelionų ir mokinių veiklai“, kuriuos daugiau nei prieš metus parengė doc. dr. L. Šulcienė ir t. G. Vitkus SJ. Buvo išreikštas pageidavimas, kad dokumentas turėtų rekomendacinį, o ne įsakmų toną.

Iš keturių kandidatų atviru balsavimu išrinktas naujas NKMA pirmininkas, kuriuo tapo Vilniaus jėzuitų gimnazijos direktorius br. Virgilijus Saulius SJ. Taip pat atviru balsavimu į Asociaciją buvo priimtos keturios naujos narės: VšĮ Kauno Juozo Urbšio vidurinė mokykla, VšĮ Kauno Julijanavos katalikiškoji vidurinė mokykla, VšĮ Kauno paslaugų verslo darbuotojų profesinio rengimo centras ir VšĮ Pranciškonų gimnazija.

Konferencijos pabaigoje aptarti įvairūs katalikiškųjų mokyklų bendradarbiavimo projektai, o konferenciją užbaigė t. G. Vitkus malda.

-va-

Labdaros koncertas

Balandžio 30 d. visus mylinčius klasikinę muziką bei neabejingus artimo meilės idėjoms Lietuvos *Caritas* pakvietė į labdaros koncertą šios organizacijos globojamoms mamoms ir jų vaikams paremti. Arti pusšimčio klausytojų tądien suaukojo 324 litus.

Į koncertą susirinkusius klausytojus trumpu įžangos žodžiu pasveikino Lietuvos *Caritas* direktorius kun. Robertas Grigas. Labdaros koncerte grojo jaunos muzikantės Milda Čepinskienė (smuikas) ir Viktorija Kukauskaitė (smuikas). Joms fortepijonu akompanavo Loreta Haidari. Pusantrios valandos trukusiame koncerte skambėjo H. Huberio, J. S. Bacho, J. Svendseno, C. Francko, Cl. Debussy kūriniai. Nors tikėtasi apie 300 labdaros koncerto dalyvių, Lietuvos *Caritas* atstovų teigimu, kelių dešimčių susirinkusiųjų skirtos aukos labai vertingos.

„Nors Lietuvos *Caritas* projektus remia užsienio fondai, prisideda Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, savivaldybės, norint suteikti reikiamą pagalbą lėšų vis tiek nepakanka. Jaunos merginos ne tik neturi kur gyventi, bet ir

neišgali nusipirkti vaikų priežiūrai būtinų priemonių ar higienos reikmenų sau pačioms. Padedame, kiek galime, teikdami psichologinę paramą, prisidėdami prie būsto nuomos išlaidų, padėdami susirasti darbą, tačiau yra begalės kitų svarbių dalykų, kurių merginoms suteikti negalime“, – sakė Lietuvos *Caritas* atstovė Laima Petraitytė ir patikino, jog koncerto metu surinktos aukos bus panaudotos vienišų mamų kūdikių maisteliui bei higienos reikmenims įsigyti.

-Ici-

Mirė kunigas jubilatas Vincas Jonas Bartuška (1917–2010)

Balandžio 29 d. eidamas devyniasdešimt trečiuosius metus, mirė Vilkaviškio vyskupo vikaras apašt. prot. prof. bažn. t. hab. dr. jubil. Vincas Jonas Bartuška, 67 metus vykdęs kunigiškąją tarnystę.

Kun. V. J. Bartuška gimė 1917 m. spalio 21 d. Kazliškių kaime, Šunskų parapijoje, Marijampolės rajone. Mokėsi Tursučių pradinėje mokykloje ir Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijoje. 1935 m. įstojo į Vilkaviškio vyskupijos kunigų seminariją. 1942 m. gegužės 10 d. vyskupo Antano Karoso iššventintas kunigu ir paskirtas vikaru į Šakius.

1944 m. rugsėjo 8 d. artinantis sovietų armijai pasitraukė iš Lietuvos į Vokietiją. Vėliau atvyko į Austriją, ir Sankt Pelteno vyskupas paskyrė jį vikaru į Sankt Leonard am Hernervaldės parapiją. Po kurio laiko pasitraukė į Augsburgo vyskupiją ir dirbo Kisingo bei Augsburgo parapijoje. Vyskupui Vincentui Padolskiui patarus, išvyko į Romą studijuoti kanonų teisės. 1945–1948 metais studijavo Grigaliaus popiežiškajame universitete Romoje. Ten 1948 m. įgijo kanonų teisės daktaro laipsnį. Baigęs mokslus buvo pakviestas į Jungtines Amerikos Valstijas ir 1949 m. išvyko į Kalifornijos valstiją, San Diego vyskupiją.

1949–1957 m. dirbo San Diego vyskupijos kurijoje, dėstė moralinę teologiją ir kanonų teisę San Diego kunigų seminarijoje, buvo jos vicerektoriumi ir studijų dekanu. Vėliau pakviestas pedagoginiam darbui į Niujorką. 1957–1979 m. dėstė įvairias disciplinas Manheteno koledže (*Manhattan College*) Niujorke. Po ilgamečio akademinio darbo nutarė profesoriavimo atsisakyti ir grįžti prie parapiinio darbo.

1979–1993 m. dirbo Los Andželo lietuvių Šv. Kazimiero parapijoje. 1983 m. kovo 23 d. popiežius Jonas Paulius II suteikė jam monsinjoro titulą. 1993 m. grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Marijampolėje – savo gimtojoje Vilkaviškio vyskupijoje. 1993 m. birželio 11 d. paskirtas Vilkaviškio vyskupo Juozo Žemaičio generalvikaru. 1993 m. rugpjūčio 27 d. paties pageidavimu paskirtas pastoraciniam darbui į Marijampolės Šv. Vincento Pauliečio parapiją. Nuo 1999 m. rugpjūčio talkino Vilkaviškio vyskupijos tribunole eidamas santuokos ryšio gynėjo ir teisingumo saugotojo pareigas. 2002 m. vasario 11 d. paskirtas Vilkaviškio vyskupo Rimanto Norvilos generalvikaru, 2004 m. kovo 25 d. popiežiaus Jono Pauliaus II kun. apaštališkuoju protonotarau. 2004 m. liepos 27 d. iš generalvikaro pareigų atleistas ir paskirtas Vilkaviškio vyskupo vikaru. 2007 m. gegužės 13 d. Marijampolės Šv. Vincento Pauliečio bažnyčioje minėjo savo kunigystės 65 metų jubiliejų.

Apaštališkasis protonotaras V. J. Bartuška patyrė skaudžią tremtinio dalį, tačiau gyvenimo išbandymų nebuvo palaužtas: sugebėjo pasiekti mokslo aukštumų, užsitarnauti puikaus pedagogo ir pavyzdingo kunigo vardą.

šiandienos iššūkius ateitininkams. Po šv. Mišių ir vakarienes kuopos parodė savo pristatomąją programą, smilgiečiai suvaidino pjesę „Dvyliktokai“, kun. Mindaugas Kučinskas skaitė pagrindinį pranešimą šventės tema. Po to, pažiūrėję filmą, ateitininkai diskutavo grupelėse. Nors salėje buvo šalta ir kėdės kietos, filmą visi žiūrėjo susidomėję, lygino pagrindinio veikėjo išgyvenimus, jo poelgius su savais, džiaugėsi jo laimėjimais. Vėliau vyko estafetės.

Balandžio 25 d. Ateitininkų federacijos pirmininkas Vygantas Malinauskas pristatė Ateitininkijos šimto metų jubiliejui pažymėti numatomą programą. Po susitikimo su ateitininkų vadu moksleiviai išvyko ekskursijon į Burbiškio dvarą. Grįžę moksleiviai dalijosi šventės įspūdžiais, nekantriai laukdami vasaros stovyklų ir jubiliejinių renginių bei susitikimų.

-kad-

Jaunimo atstovai dalyvavo „Altenbergo šviesos“ festivalyje

Balandžio 28–gegužės 4 d. septyniolika Kauno ir Vilniaus arkivyskupijų jaunimo atstovų bei jaunimo grupių lyderių, lydimi Vilniaus arkivyskupijos Jaunimo centro darbuotojos Šarūnės Jasiūnaitės, savanorio br. Marc-Antoine Bêchétoille ir Kauno arkivyskupijos Jaunimo centro sielovadininko kun. Kęstučio Genio bei darbuotojos Kristinos Šmulškštytės, dalyvavo „Altenbergo šviesos“ šventėje Vokietijoje.

„Altenbergo šviesa“ gavo pavadinimą nuo mažo miestelio Altenbergo, esančio maždaug 20 km nuo Kelno. Čia, kur 1133–1803 m. stovėjo cistersų vienuolynas, šiandien yra įsikūrę Kelno arkivyskupijos jaunimo namai. „Altenbergo šviesa“ pirmąkart buvo uždegta pasibaigus Antrajam pasauliniam karui. Kasmet gegužės 1 d. šviesos įžiebimas Altenbergo bažnyčioje yra susitaikymo ženklas – priešai tampa draugais. Taip Vokietijos jaunuoliai ištisia Europai susitaikymo ranką, iš naujo neša taiką ir draugystę. Tada šviesa pradeda kelionę iš Altenbergo ir keliauja po visą Europą.

Po Antrojo pasaulinio karo katalikų jaunimas pradėjo susitikinėti Altenberge. Kilo idėja Vokietijoje surengti šviesos estafetę. Nepaisant skeptikų, po pirmojo pasisekusio bandymo estafetė prigijo ir nuo 1950 iki 1965 m. kasmet prasidėdavo gegužės 1 d.

Šiais metais „Altenbergo šviesos“ šventė buvo jubiliejinė – šešiasdešimtoji; jos šūkis – „Gyvenk taikoje kaip šviesos karys“. „Altenbergo šviesos“ šventė pradėta švęsti išvakarėse – balandžio 30 d. Dalyvavo ne tik vokiečių, bet ir lietuvių, austrų bei airių jaunimas, tad buvo surengtos įvairios susipažinimo ir bendravimo akcijos – užduotys. Vakare, 23 val., buvo švenčiama iškilminga maldos vigilija, kurioje dalyvavo apie 2000 jaunuolių. Vėliau per naktį vyko budėjimas ir malda prie Švenčiausiojo Sakramento. Gegužės 1-osios rytą per iškilmingas šv. Mišias buvo uždegta „Altenbergo šviesa“, kuri paskui išsiųsta į Vokietijos bažnyčios ekumeninį susirinkimą Munique.

Po pagrindinių šventinių iškilmių lietuvių ir airių grupėms buvo surengtos pažintinės ekskursijos po Kelno ir Bonos miestus, Altenbergo apylinkes. Lietuviai nebe pirmą kartą lankosi „Altenbergo šviesos“ šventėje. Dalyvavimas joje – Kauno ir Vilniaus arkivyskupijų jaunimo bendradarbiavimo su Drezdeno-Maiseno bei Kelno arkivyskupijomis projekto dalis. -Kajc-

Keliais žodžiais

Kaunas. Pirmąjį gegužės sekmadienį Švč. Jėzaus Širdies (Šančių) bažnyčioje po 10 val. šv. Mišių Motinos dienos proga surengtas Š. Suzuki mokyklėlės koncertas, kurį organizavo parapijos šeimos. Per šį koncertą buvo renkamos aukos paremti sergančiai mamai, vienai auginančiai penkis vaikus, gabius muzikai ir norinčius jos mokytis. Suzuki mokyklėlės penkiolika vaikų nuo 3 iki 13 metų amžiaus griežė smuikais ir grojo violončelėmis.

-Ij-

Visų ryškiausias yra jo gražus kunigiškas pavyzdys: tarnavo žmonėms kilniai, patikimai, su giliu susirūpinimu dėl jų gerovės, todėl daugeliui tapo tikru dvasiniu šaltiniu. Savo kunigiškų dorybių pavyzdžiu kunigystės meilę ypač sėkmingai liudijo būsimiems kunigams – seminaristams. Ne tik žodžiais, bet ir savo kunigišku atsidavimu skatino jų meilę Dievui, artimui, mokslui ir studijoms. Velionis garsėjo savo dosnumu: Vilkaviškio katedra, Marijampolės Šv. Vincento Pauliečio, Šunskų bažnyčios yra tarp tų, kurių remontus ir gražinimus jis daug parėmė. Jo lėšos taip pat pasiekė vargšus, kunigus senelius, studentus ir daugelį kitų.

Apašt. prot. prof. bažn. t. hab. dr. jubil. kun. Vincas Jonas Bartuška buvo pašarvotas Marijampolės specialiuose globos namuose, kur ir gyveno. Vėliau perkeltas į Marijampolės Šv. Vincento Pauliečio parapijos bažnyčią. Laidotuvių išvakarėse šv. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė buvęs Los Andželo klebonas Stanislovas Anužis. Gegužės 3 d. laidotuvių šv. Mišių koncelebracijai vadovavo Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila. Drauge meldėsi dar trys vyskupai – Kaišiadorių vyskupas Juozas Matulaitis, Vilniaus vyskupas augziliaras Arūnas Poniškaitis ir Vilkaviškio vyskupas emeritas Juozas Žemaitis MIC bei apie aštuoniasdešimt kunigų, taip pat labai gausus, bažnyčioje netilpęs pasauliečių būrys, tarp jų miesto valdžios bei švietimo institucijų vadovai. Palaidotas Marijampolės Šv. Vincento Pauliečio bažnyčios šventoriuje.

-Vk-

Nauji leidiniai

Joseph Ratzinger, Benediktas XVI. Dievas ir pasaulis. –

Vilnius: Alma littera, 2010. – 400 p.

Dievo vardas niekada nebuvo tariamas taip dažnai kaip mūsų laikais. Niekada nebuvo tiek daug kalbama apie Bažnyčią – ir niekada apie ją nežinota taip mažai, kaip dabar. Kas toji Bažnyčia, kaip ji atsirado? Kokia jos misija? Ir apskritai, ar XXI amžiuje dar įmanoma taikyti krikščionių mokymą gyvenime ir tikėjime?

Peterio Seewaldo ir Josepho Ratzingerio, popiežiaus Benedikto XVI, pirmoji knyga „Žemės druska“ susilaukė sėkmės visame pasaulyje. Joje kritiškai apžvelgiamos Bažnyčios ir visuomenės problemos tūkstantmečių sandūroje. Ši knyga – antra jų veikalo dalis.

Knyga „Dievas ir pasaulis“ – tai ilgiausias per visą Bažnyčios istoriją interviu. Joje pateikiamas glaustas, patrauklus krikščionybės įvadas, nuodugnai aiškinami tikėjimo slėpiniai: aiškinimas įdomus, inteligentiškas, provokuojamas. Čia randame atsakymus į klausimus, kylančius dėl gilių krikščionybės krizės Europoje. Ši knyga – tai manifestas prieš laiką dvasią, prieš subanalintą, lėkštą krikščionybę, kuri nutolusi nuo savo šaknų ir siekia būti kuo patogesnė.

Dabarties valandą, kai krikščionybei ir Bažnyčiai metami dideli iššūkiai, vienas svarbiausių mokslininkų ir didis katalikų Bažnyčios dvasinis vadovas nuodugnai ir suprantamai atsako į klausimus apie krikščionių tikėjimo reikšmę ir jo turinius. Josephas Ratzingeris, dabartinis popiežius Benediktas XVI, parodo, kad Bažnyčia – tai jokia seniena, o Kristus mokymas skirtas ir individui, ir visos visuomenės gyvenimui, ir šiandien dar svarbesnis negu anksčiau.

DVASIA ATNAUJINTOJA

Sekminės

Apd 2, 1–11; 1 Kor 12, 3b–7. 12–13; Jn 20, 19–23

Sunku įsivaizduoti Šventąją Dvasią kaip žmogaus pavidalo dieviškąjį Asmenį. Tačiau mūsų kelias į Dievą prasideda būtent nuo Dvasios. Tik dėka jos galime atpažinti Jėzų Viešpatį ir Mesiją (1 Kor 12, 3; Apd 2, 36). Mūsų ištariami žodžiai tik Dvasios dėka įgyja galios. Nors Dvasia lieka mums neapčiuopiama, tai nereikia, kad ji yra toli. Veikiau priešingai, labai arti. Panašiai kaip kvėpavimas, kurio beveik nejauname, bet be kurio nebūtų gyvybės. Dvasia neapčiuopiama kaip nežinia iš kur ateinantis vėjas. Arba kaip ugnis, kuri tvirto medžio gabalą paverčia šiluma, tačiau liepsnos neįmanoma sulaukyti. Kai ji pasitraukia, lieka tik apanglėjusi žarija.

Evangelistas Jonas atskleidžia Šventąją Dvasią kaip prisikėlusio Jėzaus dovaną, kuria mokiniams suteikiama galia atleisti nuodėmes. Tai reiškia, kad Dvasios veikimą galima patirti per Dievo gailestingumą. Dvasia drauge su Tėvu prikėlė Jėzų (Rom 1, 4; 8, 11; 1 Pt 3, 18). Dvasia yra visur, kur meilė įžiebta naują gyvybę. Šventumo Dvasia (Rom 1, 4; plg. Žyd 9, 14) globoja mūsų laisvę ir per mūsų ištariamą *taip* Dievo valiai daro mus panašius į Kristų. Apaštalų darbų skaitinyje įsimena būdingi Dievo veikimo ženklai: vėjas, liepsna, kalbos. Vėjas ir liepsna Senajame Testamente labai dažnai lydi visagalio Viešpaties buvimą. Prisimename degantį krūmą, iš kurio Dievas kalbėjo Mozei, ar audrą ant Sinajaus paskelbiant Įstatymą. Kalbų ženklas yra būdingas vaizduojant pranašiskąjį įkvėpimą. Į Jeruzalę iš Viduržemio jūros baseino šalių susirinkę žmonės girdi Dievo žodį kiekvienas savo kalba. Tai priešingas Babelio bokšto patirčiai įvykis. Kalbų ženklas parodo gimstančios Bažnyčios svarbiausią užduotį: kalbėti su žmonėmis jų kalba ir suburti juos Kristuje. Vėjas, liepsna ir kalbos paliudija, kad apaštalai gavo Dvasią. Evangelijoje atskleidžiama Dvasios galios apraška – apaštalams suteikiama galia atleisti nuodėmes. Kvėpdamas (prisiminkime vėjo ženklą) Jėzus padaro juos susitaikinimo galios saugotojais. Prisikėlusiojo vardu jie gali atleisti ar sulaukyti nuodėmes. Dvasia reikiasi ne tik apaštalams. Visi Jeruzalėje susirinkę žydai buvo labai nustebę dėl to, kas vyko Aukštutiniame kambaryje. Daugybė žmonių paliudijo tai matę. Apaštalai drąsiai prabilo ir buvo išgirsti. Kiekvienas girdėjo juos kalbant savo kalba. Žmonės patraukė ne vien įstabus vaizdas ar įspūdingas triukšmas, bet svarbiausia apaštalų žodžiai. Sekminių šventė buvo skirta ne vien apaštalams, bet ir tūkstančiams žmonių, atvykusių iš toli, jie veikiau- siai nebuvo dalyvavę nukryžiuojant Jėzų Nazarietį. Tai mums atskleidžia dar vieną Sekminių išskilmės prasmę.

Pirmiausia tai Bažnyčios gimimas, suteikiant apaštalams galią atleisti nuodėmes. Tačiau Sekminės taip pat reiškia pasaulio atnaujinimą per Dvasią ir jos veikimą net tarp netikinčių žmonių. Dvasia parengia išstis tautas priimti Kristaus apreiškimą per Bažnyčią duotus ženklus. Pripažįstant Jėzų Kristų Viešpačiu, Dvasia vykdo pasaulio vienijimo darbą.

Sekminės yra aštuntasis Velykų sekmadienis. Tai penkiasdešimtoji diena po Velykų. Velykų įvykis džiaugsmingai švestas septynis kartus po septynias dienas. Evangelijos skaitinys nukelia mus į Prisikėlimo dieną. Jėzus įkvepia savo mokiniams Šventąją Dvasią, idant jie įgytų naujos gyvybės, panašiai kaip pasaulio kūrimo pasakojime buvo įkvėptas gyvybės kvapas Adomui. Tik per Šventąją Dvasią mokiniai gali tapti apaštalais. Per Sekmines Jėzus audringu vėju kvepia į namus, kuriuose buvo susirinkę mokiniai. Galinga audra supurto tuos namus, supurto ir visų į Jeruzalę susirinkusių žmonių, visų nusidėjėlių širdis. Dvasia taikli ir paveiki: pasak Apaštalų darbų, tą dieną pasikrikštijo apie tris tūkstančius žmonių. Per Jėzaus krikštą Jordane dangiškasis Tėvas Šventąją Dvasią pasiuntė jį į pasaulį vykdyti išganymo darbą. Ir dabar Jėzus su Šventąją Dvasią siunčia mokinius į pasaulį.

Jėzaus Velykų dovana yra nuodėmių atleidimas. Tai išlaisvinimas, kurį galėjo duoti tik Šventoji Dvasia. Dievo Dvasia veikia įvairiausiais būdais ir įvairiopomis malonėmis. Petras per pirmąsias Sekmines sukrestiems klausytojams atleidžia neteisėto Jėzaus nužudymo nuodėmę. Atsivertimas yra būtina sąlyga nuodėmių atleidimui gauti. Nuodėmių atleidimas – kūrybinis veiksmas, juo ne vien pašalinamas blogis, bet ir įgyvendinamas naujas turinys. Tik Dievo Dvasia yra tokia galinga, kad gali nuimti nuo žmogaus širdies našta, kurią pats žmogus beprotiškai užsikrovė. Popiežius Jonas Paulius II Kauno Santakojė psalmės žodžiais meldė Dvasią Kūrėją: „Atsiųsk, Viešpatie, savo Dvasią ir atnaujink žemės veidą.“ Jis pabrėžė, jog „žemės veidas“ atsinaujina tiek, kiek žmogaus dvasia paklūsta Dievo Dvasiai – Tiesos ir Meilės Dvasiai. Tačiau prisikėlusio Kristaus žodis liudija taip pat baisią galimybę, kai nuodėmės neatleidžiamos, bet sulaukomos. Kas gali būti baisiau, kaip gyventi ir mirti su nuodėme! Kas nenori gailėtis dėl nuodėmių, to niekas negali privirsti atsikratyti pragaištingos naštos. Atgaila yra didingas Dievo Dvasios darbas žmoguje. Atgaila – malonė, tačiau reikia taip pat laisvo žmogaus valios apsisprendimo. Atgaila išlaisvina vergą nuo jo paties, leidžia pažvelgti į savo nuodėmę iš šalies ir nesitapatinti su ja. Meilės Dvasia moko nusidėjėlį iš naujo pamilti Dievą. Kas nenori mylėti, tas yra praukęs: jo nuodėmės sulaukytos.

VISA TIESA

Švenčiausioji Trejybė (C)

Pat 8, 22–31; Rom 5, 1–5; Jn 16, 12–15

Nuo liturginių metų pradžios apmąstėme Kristaus gyvenimo slėpinius. Per adventą ruošėmės sutikti jo gimimą, vėliau sekėme pirmuosius viešojo gyvenimo įvykius. Gavėnia parengė didžiajam perėjimui iš mirties į prisikėlimą. Po Jėzaus prisikėlimo džiaugėmės naujai dovanoto gyvenimo apstumu. Galiausiai per Sekmines šventėme visą atnaujinantį Dvasios veikimą. Šiandien Bažnyčia apibendrina Kristaus apreiškimą. Evangelijose susipažinome su Jėzaus gyvenimu, ne kartą girdėjome jo žodžius apie Tėvą ir Dvasią. Dievas panorėjo tapti pažįstamas ne kaip abstrakti esybė ar proto konstrukcija. Kristuje jis tapo vienas iš mūsų, kad mes galėtume jį pažinti. Kai Pilypas paprašė parodyti Tėvą, Jėzus pasakė: „Kas mane mato, mato Tėvą.“

Evangelistas Jonas įvairiais būdais artėja prie Trejybės slėpinių, aprašo ir bando jį paaiškinti iš skirtingų pusių. Jėzus yra Tėvo šlovės atspindys, tobuliausias jo esmės paveikslas. Tikėjimo išpažinime pabrėžiame tolygią dieviškųjų Asmenų prigimtį. Šiandienos skaitinyje Jėzus pirmiausia kalba apie Tėvą ir Dvasią kaip apie skirtingus Asmenis, tačiau drauge pabrėžia jų glaudžiausią bendrystę. Jis atskleidžia, kad vienas nieko nedaro be kito. Apreiškdamas santykį su Tėvu ir Dvasia Jėzus atskleidžia mums meilės paslaptį. Žmogus gali – daugiau ar mažiau – „turėti“ meilės. Dievas yra Meilė.

Patarlių knygos skaitinyje tarsi iš tolo pranašaujama apie dieviškuosius Asmenis. Dieviška Išminties kilimė galutinai apreiškiama Jėzaus įsikūnijimu. Išmintis vadinama Patikėtine, ji džiaugiasi būdama su žmonių vaikais. Antrajame skaitinyje šventasis Paulius moko, kaip išmokti mylėti sekant mums apreikštos meilės pavyzdžiu. Apaštalas moko didžiutis ne vien „Dievo šlovės viltimi“, bet ir sielvartais, nes išbandymai yra priemonė auginti viltį. Šventosios Dvasios nušviestas ir vedamas žmogus išmoksta pasitikėti ne vien žmogiškaisiais gebėjimais ir pasiekia viltį, kuri neapgauna: „Dievo meilė yra išlieta mūsų širdyse.“

Visame pasaulyje pastebimas Švenčiausiosios Trejybės pėdsakas, o žmogus yra Trejybės atvaizdas. Tikėjimas ir meilė leidžia suvokti žmoguje gyvenančią dieviškąją Trejybę. Dievas yra tobulo meilės ryšiu siejamų Asmenų vienybė. Meilė žadina norą užmegzti ryšį su kitu žmogumi ir jam atsiverti. Tik pasiryžimas kurti atsakingus meilės ryšius atveria širdį tiesai. Tikrai meilei būdinga dovanoti save ir aukotis. Todėl krikščioniui išganingos

tos situacijos, kai tenka nusimesti kaukes ir titulus, už kurių slepiamės. Neturime nuolat save ginti. Ką turėtume ginti? Turtus? Pastatus? Įtaką? Reputaciją? Visa tai atrodo juokinga evangelinių palaiminimų šviesoje. Užtuot užsidarę ir rūpinęsi savo įvaizdžiu, verčiau atsiverkime ir dalykimės savo dovanomis su kitais. Užtuot gynę save, turime ginti tai, kas esmingai būtina žmogaus orumui, brandai, žmonijos ateičiai. Tai ragina mus daryti Dievo meilė, mumyse gyvenanti dieviškoji Trejybė.

Šventasis Damijonas de Veusteris buvo drąsus kunigas misionierius, išdrįšęs darbuotis Havajų raupsuotųjų kolonijoje Molokai saloje. Atvykęs į salą jis pastatė bažnyčią ir kas sekmadienį aukojo Mišias, tačiau į jas ateidavo tik nedaugelis tenykščių gyventojų. Savo pamokslus kunigas pradėdavo kreipiniu: „Jūs, raupsuotieji.“ Keliaudamas po salą jis ragino žmones lankyti bažnyčią, tačiau nesulaukdavo atsako. Kartą po kelionės Damijonas pastebėjo, kad viena jo koja tapo nebejautri: jis užsikrėtė raupsais. Kitą sekmadienį jis pradėjo pamokslą žodžiais: „Mes, raupsuotieji.“ Žinia žaibu pasklido po koloniją, ir nuo tada bažnyčia būdavo pilnutėlė. Jis tapo vienu iš jų. Įsikūnijęs Dievas taip pat tapo vienu iš mūsų, Jėzus priėmė nuodėmę raupsuotą žmogiškąją prigimtį.

Jėzus ne kartą moko savo mokinius tokių dalykų, kurių jie nesugeba suvokti. Jis vadino save Dievo Sūnumi ir gyvybės duona, sakė turėsiąs mirti ant kryžiaus ir trečią dieną prisikelsi. Dėl tokių kalbų kai kurie nuo jo pasitraukė, vienas kitas net kaltino jį išėjus iš proto. Jėzaus žodžiai nuolat kėlė diskusijas, konfliktus, daugelio nepasitikėjimą. Iš jo šaipytasi, jis buvo apkaltintas ir pasmerktas mirčiai. Tačiau net Jėzaus priešininkai negalėjo jo apkaltinti baime. Jis nebijojo sakyti tiesos, nesiekė bet kuria kaina išlaikyti ramybę. Kristus yra pranašas, bet ne diplomatas. Bet šiandienos Evangelijoje jis tarsi sustoja pusiaukelėje ir toliau nebeaiškina: „Dar daugel jums turėčiau kalbėti, bet dabar jūs negalite pakelti.“ Kodėl Jėzus nenori apreikšti mokiniams visos tiesos? Kokia nepaprasta turi būti ta tiesa, jeigu nebijantis priešiško ir nesupratingumo Jėzus vis dėlto nusprendžia atidėti pilnutinės tiesos apreiškimą. „Kai ateis Tiesos Dvasia, jus ji ves į tiesos pilnatvę.“ Iš tikrųjų reikia gimti iš Dvasios, kad galėtume priimti „visą tiesą“.

Šiandienos iškilmėje švenčiame „visą tiesą“. Visa tai, ką turi Tėvas, yra Sūnaus. Tai, kas yra Sūnaus, yra ir Dvasios. Dvasia pašlovina Sūnų. Ji ima tai, kas Sūnaus, ir duoda mums. Tai yra visa tiesa, ir nėra kitos tiesos apie pasaulį ir mus. Sunku priimti šią tiesą, nes ji nesuvokiama vien protu. Ji apreiškiama ne šio pasaulio gudruoliams, bet mažutėliams. Jėzus dėl to šlovina

Tėvą, kuris viską yra jam atidavęs: „Taip, Tėve, nes tau taip patiko (Mt 11, 26). Romus ir nuolankiaširdis Jėzus kviečia ateiti ir mokytis iš jo, kas yra dovana ir meilė. Tik taip pajėgsime atsispirti pasaulio žiniai apie

beprasmybę ir žmogaus vienišumą. Visai tiesai tampame subrendę tik prisilietę prie Jėzaus kryžiaus. Dabar geriau suvokiame, ką reiškia pažadas apie Dvasios pašlovinimą.

Raniero Cantalamessa OFM Cap.

Apie kunigo krizę

*Trečiasis gavėnios pamokslas, pasakytas Vatikane
2010 m. kovo 26 d. dalyvaujant popiežiui Benediktui XVI*

1. Kunigo krizė

Rašte aptinkame aprašytą vidinę kunigo krizę, kurią, esu tikras, atpažintų daugelis šiandienų ganytojų. Ją aprašo Jeremijas, prieš tapdamas pranašu, jis buvo kunigas „iš kunigų šeimos Anatote“ (Jer 1, 1).

„Dėl jų labo tau tarnavau, užtariau prieš tave priešą, pavojaus ir nelaimės ištiktą. <...> Ne man sėdėti minioje, juokauti ir linksmintis. Tavosios rankos paliestas, vienišas sėdėjau <...>. Iš tikrųjų tu man esi klastingas upokšnis, – vandenys, kuriais negali pasitikėti!“ (Jer 15, 11–18). Kitą akimirką krizė dar labiau išryškėja: „Tu mane suvedžiojai, Viešpatie, – aš leidausi suvedžiojamas. <...> Bet kai sakau: ‘Užmiršiu jį! Jo vardu daugiau nekalbėsiu!’ – tada jis yra kaip ugnis, įsiliepsnojusi mano širdyje“ (Jer 20, 7–9).

Ką Dievas atsako krizę išgyvenančiam pranašui ir kunigui? Ne: „Vargšeli, tikrai, koks esi nelaimingas!“, bet: „Į tai Viešpats man atsakė: ‘Jei atsigręši, atnaujinsiu tave, vėl būsi mano tarnas. Jei tu skelbsi, kas brangu, o ne kas be vertės, vėl būsi tarsi mano lūpos’“ (Jer 15, 19). Kitaip tariant: atsiversk!

Kalbėdami apie tarnybos Naujojoje Sandoroje naujybę, matėme, jog jos esmę sudaro malonė, tai, kad dovana pirmesnė už pareigą ir kad pareiga išplaukia iš dovanos. Pritaikykime šį pamatinį principą kunigiškajai tarnybai. Kunigiškoji malonė, gauta dovana yra tai, apie ką kalbėjome anksčiau, – buvimas Kristaus tarnais, Dievo slėpinių tvarkytojais. Negalime užbaigti savo apmąstymų neiškeldami aikštėn iš to kylančios pareigos ir kvietimo, vadinamojo kunigystės *ex opere operantis*. O tai ir yra Dievo raginimas Jeremijui: atsiversk!

Manau, jog galėsiu paaiškinti Šventojo Tėvo nekart reikštamą susirūpinimą, kurio bent iš dalies paskatintas jis paskelbė Kunigų metus, šiais baigiamaisiais apmąstymais aptardamas būtinybę Bažnyčiai, pradedant dvasininkija, iš vidaus apsisvalyti.

Kvietimas atsiversti nuskamba esminiais Naujojo Testamento momentais – Jėzaus skelbimo pradžioje: „Atsiverskite ir tikėkite Evangelija!“ (Mk 1, 15); apaštalų skelbimo pradžioje Sekminių dieną: „‘Ką mums daryti broliai?’ Petras jiems atsakė: ‘Atsiverskite, ir kiekvienas tepasikrikštija <...>, tada gausite Šventosios Dvasios dovaną’“ (Apd 2, 37–38). Šie kontekstai tiesiogiai su kunigais nesusiję. Evangelija iškėjome, buvome pakrikštyti ir gavome Šventąją Dvasią. Tačiau yra dar vienas: „Atsiverskite!“, mus tiesiogiai paliečiantis ir nuskambantis Apreiškimo Jonui knygos kiekviename iš septynių laiškų Bažnyčioms. Jis taikomas ne netikintiesiems ir naujakrikštams, bet tiems, kurie jau ilgesnį laiką gyvena krikščionių bendruomenėje.

Štai kas daro šiuos laiškus itin reikšmingus mums: jie adresuoti kiekvienos iš septynių Bažnyčių ganytojams ir atsakingiesiems. „Efezo Bažnyčios angelui rašyk“: „angelo“ titulo neįmanoma paaiškinti nesiejant jo tiesiogiai ar netiesiogiai su bendruomenės ganytojais. Neįsivaizduojama, kad Šventoji Dvasia tikrus angelus darytų atsakingus už kaltę ir nukrypimus, vyraujančius skirtingose Bažnyčiose, ir kvieštų juos atsiversti.

2. „Būkite ištikimi iki mirties“

Perskaitykime kelis iš šių laiškų ir paieškokime juose autentiško dvasininkų – diakonų, kunigų ir vyskupų – atsivertimo elementų. Pradėkime nuo pirmojo laiško Efezo Bažnyčiai. Pirmiausia įsidėmėkime vieną dalyką. Prisikėlusysis pradeda savo kalbą ne nuo to, kas bendruomenėje negerai. Šis laiškas, kaip ir kiti, pradedamas pabrėžiant teigiamus dalykus, tai, kas bendruomenėje daroma gerai: „Aš žinau tavo darbus, tavo triūsą ir tavo ištvermę. <...> Žinau, kad esi ištvermingas, kad dėl mano vardo nenuilsdamas kentėjai vargus“ (Apr 2, 2–3).

Kaip tik dabar pasigirsta kvietimas atsiversti: „Bet aš turiu prieš tave tai, kad palikai savo pirmąją meilę. Taigi

prisimink, nuo kur nupuolei, atsiversk (*metanoeson*) ir vėl imkis pirmųjų darbų.“ Kvietimas atsiversti yra tartum raginimas grįžti prie pirmųjų užsidegimo ir meilės Kristui. Kuris iš mūsų, kunigų, nepamena jau dulio tą akimirka, kai suvokėme esą Dievo pašaukti jam tarnauti, pašvęstojo gyvenimo įžadų akimirkos, užsidegimo, lydėjusio mus pirmaisiais kunigiškosios tarnybos metais? Tiesa, tuo metu tam tikras vaidmuo teko ir amžiu, jaunystei. Tačiau šiuo atveju kalbama ne tik apie prigimtį: tai buvo malonė ir šiandien gali būti malonė.

„Todėl tau primenu reikalą atgaivinti Dievo malonės dovaną, suteiktą mano rankų uždėjimu“ (2 Tim 1, 6). Graikiška sąvoka, kuri verčiama žodžiu „atgaivinti“, sukelia ugnies įpūtimo, kad ji vėl išliepsnotų, žvakės uždegimo vaizdinį. Vienoje iš advento meditacijų matėme, kad per Šventimus gautas sakramentinis patepimas per maldą ir tikėjimo šuolį gali būti vėl veiklus ir veiksmingas. Laiško žydams autorius irgi ragina pirmuosius krikščionis prisiminti savo pradinį užsidegimą: „Prisiminkite ankstesnes dienas...“ (Žyd 10, 32).

Tad laišku Efezo Bažnyčiai esame primygtinai kviečiami iš naujo atrasti ankstesnę meilę ir užsidegimą. Kitą kunigiškojo atsivertimo dėmenį aptinkame laiške Smirnos Bažnyčiai. Ir čia Prisikėlusysis pirma išryškina teigiamus dalykus: „Aš žinau tavo priespaudą ir neturtą...“, tačiau netrukus paragina: „Būk ištikimas iki mirties, ir aš tau duosiu gyvenimo vainiką!“

Ištikimybė! Šventasis Tėvas šį žodį padarė Kunigų metų pavadinimu ir programa: „Kristaus ištikimybė ir kunigo ištikimybė“. Žodis „ištikimybė“ turi dvi pagrindines reikšmes. Pirmoji yra pastovumas ir ištvermingumas, antroji – lojalumas, padorumas, visiška priešingybė neištikimybei, apgaulei ir išdavystei.

Pirmoji reikšmė glūdi Prisikėlusiojo žodžiuose Smirnos Bažnyčiai, antroji – Pauliaus pasakytuose žodžiuose, kuriuos pasirinkome mūsų apmąstymams: „Tegul žmonės mus laiko Kristaus tarnais ir Dievo slėpinių tvarkytojais. O iš tvarkytojų belieka reikalauti, kad būtų patikimi“ (1 Kor 4, 1–2). Per tai tikriausiai sąmoningai norima priminti Jėzaus žodžius Luko evangelijoje: „Kas yra tas ištikimas ir sumanus užvaizdas, kurį šeimininkas paskirs vadovauti šeimynai ir deramu laiku ją maitinti?“ (Lk 12, 42). Priešingybę šiai ištikimybei ir tam, kuris nieko neveikia, atrandame palyginime apie suktąjį prievaizdą (Lk 16, 1 ir t.).

Šios ištikimybės priešprieša yra Kristaus ir Bažnyčios pasitikėjimo išdavystė, dvigubas gyvenimas, savo luomo pareigų, pirmiausia celibato ir skaistumo, nevykdymas. Iš skaudžios patirties žinome, kiek daug žalos Bažnyčiai

ir sieloms gali padaryti tokia neištikimybė. Tai galbūt sunkiausias išbandymas, Bažnyčiai uždėtas šiuo metu.

3. „Laodikėjos Bažnyčiai rašyk...“

Labiausiai susimąstyti verčia laiškas Laodikėjos Bažnyčios angelui. Mums pažįstamas jo griežtas tonas: „Žinau tavo darbus, jog nesi nei šaltas, nei karštas. <...> Bet kadangi esi drungnas ir nei karštas, nei šaltas, aš išspjausiu tave iš savo burnos. <...> Būk tad uolus ir atsiversk!“ (Apr 3, 15 ir t.).

Dalies dvasininkijos drungnumas, uolumo stygius ir inertiškas apaštalavimas – štai kas, manau, dar labiau silpnina Bažnyčią už atsitiktinius kai kurių kunigų papiktinimus, kurie sukelia tik daug triukšmo ir nuo kurių lengva apsisaugoti. „Didžiausia nelaimė mums, klebonams, – sakė šventasis Arso klebonas, – yra sielos atbukimas“ (1). Jis tikrai nebuvo vienas iš tokių klebonų, tačiau toks pasakymas verčia susimąstyti.

Nevalia apibendrinti (Bažnyčioje daug šventų kunigų, tyliai vykdančių savo pareigas), tačiau negerai būtų ir nutylėti. Vienas veiklus pasaulietis man liūdnai prasiatarė: „Gyventojų mūsų šalyje per pastaruosius 20 metų padaugėjo per tris milijonus, o katalikų skaičius nepakito. Mūsų Bažnyčioje kažkas ne taip.“ Kadangi pažinojau tą dvasininkiją, žinojau, kas buvo ne taip: daugelis rūpinosi ne sielomis, bet pinigais ir patogumu.

Kai kur Bažnyčia yra gyva ir evangelizuoja kone tik kai kurių pasauliečių ir pasauliečių sambūrių uoliomis pastangomis, tačiau jiems kartais trukdoma arba į juos šnairuojama. Būtent jie akina savo kunigus dalyvauti rekolekcijose ir dvasinėse pratybose bei apmoka jų kelionės ir nakvynės išlaidas, antraip šie ten nevyktų.

Dažnai būtent tie, kurie mažiausiai rūpinasi Dievo karalyste, išsireikalauja sau didžiausios naudos. Šventasis Petras ir šventasis Paulius jautė poreikį įspėti saugotis pagundos elgtis kaip tikėjimo viešpačiams: „Ganykite jums patikėtą kaimenę ne iš prievartos, bet su noru“ (1 Pt 5, 3), – rašė pirmasis; „Mes juk nesame jūsų tikėjimo viešpačiai, bet tik jūsų džiaugsmo talkininkai, nes tikėjime jūs stovite tvirtai“ (2 Kor 1, 24), – rašė antrasis.

Kaip tikėjimo viešpačiai kunigai elgiasi, pavyzdžiui, tada, kai visos parapijos patalpos laikomos jų nuosavybe, kurią užsinorėjus galima perleisti, o ne bendruomenei priklausančiu turtu, kurio jie yra sergėtojai, o ne savininkai.

Kartą pamokslaudamas vienoje Europos šalyje, kuri praeityje buvo kunigų ir misionierių kalvė, o dabar

išgyvena gilią krizę, vieno vietinio kunigo paklausiau, kokios visa to priežastys. „Šioje šalyje, – atsakė jis man, – kunigai iš sakyklos ir klausyklos spręsdavo viską, net tai, kam su kuo tuoktis ir kiek vaikų turėti. Kai visuomenėje pasklido asmeninės laisvės jausmas ir poreikis, žmonės sumaištavo ir nuo Bažnyčios nusi-gręžė.“ Dvasininkai jautėsi labiau kaip „tikėjimo vieš-pačiai“ negu kaip bendradarbiai, padedantys žmo-nėms patirti džiaugsmą.

Prisikėlusiojo žodžiai Laodikėjos Bažnyčiai: „Tu gi sakai: 'Aš esu turtingas ir pralobęs, ir nieko man ne-bereikia', – o nežinai, kad esi skurdžius, apgailėtinas, beturtis, aklas ir plikas“ verčia prisiminti antrą didelę pagundą dvasininkams, kai aistra sielovadai išblėsta, t. y. pinigų troškimą. Jau šventasis Paulius karčiai apgailestavo: „*Omnia quae sua sunt quaerunt, non quae Jesu Christi* – Visi kiti ieško ne Jėzaus Kristaus, bet savo naudos“ (Fil 2, 21). Tarp primygtiniausių siūlymų vy-resniesiems pastoraciniuose laiškuose pasitaiko ir ra-ginimas neprisiršti prie pinigų (plg. 1 Tim 3, 3). Laiške pradedant Kunigų metus Šventasis Tėvas kaip kuni-giškojo neturto pavyzdį iškėlė šventąjį Arso kleboną. „Jis buvo turtingas duodamas kitiems ir neturtingas sau pačiam.“ Jo paslaptis buvo „atiduoti viską sau ne-pasiliekant nieko“.

Savo ilgoje kalboje apie ganytojus (2) šventasis Augustinas tinkamai savo sąžinei ištirti aplaidiems ganyto-jams pasiūlė pastraipą iš Ezekielio knygos. Pravartu jos dar kartą pasiklausti, kad bent būtų žinoma, ko kunigo tarnyboje reikėtų vengti:

„Vargas jums, Izraelio ganytojai, ganantys save pačius! Argi nėra ganytojų pareiga ganyti kaimenę? Jūs val-gote taukus, rengiatės vilna ir skerdžiate peniukšlius, bet avių nešeriate. Silpnos jūs nestiprinote, sergančios negydėte, sužeistos netvarstėte, žūstančios negražino-te ir paklydusios neieškojote, bet valdėte jas jėga, net šiurkštumu“ (Ez 34, 2–4).

4. „Štai aš stoviu prie durų ir beldžiu“

Tačiau ir griežtas laiškas Laodikėjos Bažnyčiai, kaip ir visi kiti, yra meilės laiškas. Jis užbaigiamas labai jaudinančiu vaizdu iš Biblijos: „Aš baru ir ugdau tuos, kuriuos myliu <...>. Štai aš stoviu prie durų ir beldžiu.“

Mūsų, kunigų, atveju Kristus beldžia ne kad į mus įei-tų, bet kad išeitų. Per pirmąjį atsivertimą iš netikėji-mo į tikėjimą arba iš nuodėmės į malonę Kristus stovi lauke ir beldžia į širdį, kad galėtų įeiti vidun; kalbant apie vėlesnius atsivertimus iš vieno malonės būvio į kitą, aukštesnį, iš drungnumo į užsidegimą, būna

kitaip: Kristus yra viduje ir beldžia į širdies sienelės, kad galėtų išeiti!

Paaiškinsiu, kokia prasme. Per Krikštą gavome Kristaus Dvasią; ji pasilieka mumyse kaip savo šventovėje (plg. 1 Kor 3, 16), kol jos iš ten neišgena mirtina nuodėmė. Ta-čiau gali nutikti, kad ta Dvasia galiausiai lieka įkalinta ir užmūryta ją apgaubiančioje akmeninėje širdyje. Ji ne-begali plėstis ir persmelkti žmogaus gebėjimų, veiksmų ir jausmų. Skaitydami Kristaus žodžius: „Štai aš stoviu prie durų ir beldžiu“ (Apr 3, 20), turime suvokti, kad ji beldžia ne iš lauko, o iš vidaus ir nori ne įeiti, bet išeiti.

Apaštalas sako, kad Kristus mumyse turi „išryškėti“ (plg. Gal 4, 19), t. y. skleistis ir įgyti savo visą pavidalą, o tą daryti jam trukdo drungnumas ir akmeninė šir-dis. Kartais miesto šalikelėse matyti medžių (Romoje paprastai tai būna pušys), kurių šaknys, įkalintos as-falto, grumdamosi stengiasi plėstis ir retsykiais iškelia asfalto dangą. Panašiai turėtume įsivaizduoti Dievo karalystę žmogaus širdyje – kaip sėklą, išauginančią didingą medį, ant kurio šakų galėtų ilsėtis dangaus paukščiai, tačiau kuris sunkiai auga, jei yra dusinamas žemiškų rūpesčių.

Akivaizdu, jog tokiai situacijai būdingos įvairios pako-pos. Daugumoje dvasiniu keliu žengiančių sielų Kristus nėra įkalintas tarsi šarvuose, tačiau yra, taip sakant, lais-vėje lygtinai. Jis gali laisvai judėti, bet neperžengdamas tam tikrų ribų. Tai nutinka, kai jam leidžiama numanyti, ko jis gali iš mūsų paprašyti ir ko negali. Maldos taip, bet kad ji negriautų miego, poilsio, sveikos informaci-jos...; klusnumo taip, tačiau nepiktnaudžiaujant mūsų disponuojamumu...; skaistumo taip, tačiau tokio, kad nereiktų atsisakyti tam tikrų pramoginių, taip pat pa-gaulių, reginių... Vienu žodžiu, visko su saiku.

Šventumo istorijoje garsiausias pirmojo atsivertimo iš nuodėmės į malonę pavyzdys yra šventasis Augustinas; labiausiai pamokomas antrojo atsivertimo iš drun-gnumo į užsidegimą pavyzdys yra šventoji Teresė Avilietė. Tai, ką ji sako *Vita* („Gyvenime“), veikiausiai yra perdėta ir nulemta jos subtilios sąžinės, tačiau visiems mums gali padėti tiriant savo sąžinę. „Blaškydamasi nuo pramogos prie pramogos, nuo tuštybės prie tuštybės, nuo progos prie progos, ištūmiau į pavojų savo sielą <...>. Dievo dalykai man patiko, tačiau neįsten-giau atsiplėšti nuo pasaulio dalykų. Norėjau abu šiuos priešus, tokius priešingus, sutaisyti: dvasios gyvenimą su pramogomis ir jusliniais malonumais.“

Visa tai kėlė gilų nepasitenkinimą: „Krisdavau ir kel-davausi, ir pakildavau taip blogai, kad vėl parkris-davau. Tobulumo požiūriu stovėjau ant žemiausios

pakopos, tokios, kad nebekreipiau dėmesio į lengvas nuodėmės ir nebebijojau, kaip priderėtų, mirtinų, nes nebėgau nuo jų pavojų. Galiu pasakyti, kad mano gyvenimas buvo slogiausias, kokį tik galima įsivaizduoti, nes nesidžiaugiau Dievu ir nejaučiau pasitenkinimo pasauliu. Kai sukdavausi pasaulio pramogose, gyvenimą apsunkindavo mintis apie pareigas Dievui, o kai būdavau su Dievu, ramybės neduodavo prisirišimas prie pasaulio“ (3). Daugelis kunigų tokioje analizėje gali išvelgti pagrindinę savo nepasitenkinimo ir apmaudo priežastį.

Būtent kenčiančio Kristaus kontempliacija suteikė Teresei lemiamą postūmį keistis. Kaip tik dėl to ji ir tapo šventąja ir mistike, kokia yra mums pažįstama (4).

5. „Į jį dėsiu viltį!“

Baigdami grįžkime prie Dievo atsako į Jeremijo skundus. Dievas savo atsivertusiam pranašui duoda pažadą, įgyjantį ypatingą reikšmę, jei tie žodžiai skaitomi kaip skirti Katalikų Bažnyčios kunigams šią labai sunkią valandą, kurią išgyvename: „Jei tu skelbsi, kas brangu, o ne kas be vertės“, t. y. jei savo gyvenime skirsi tai, kas esminga, nuo šalutinių dalykų, jei daugiau ieškosi mano, o ne žmonių pritarimo, „vėl būsi mano lūpos“. „Tegu jie gręžiasi į tave“, t. y. tegu pasaulis ieško tavo palankumo, o ne tu jo. „Tuomet padarysiu tave šiai tautai vario mūru (šie žodžiai dabar adresuojami Jums, Šventasis Tėve). Nors jie ir puls tave, bet tavęs neįveiks, nes aš esu tavimi“ (Jer 15, 19–20).

Kas šią akimirką vyksta, yra vilties pabudimas; turėtume vėl perskaityti mūsų Šventojo Tėvo encikliką *Spe salvi*. Šventajame Rašte pateikta įvairių vilties pavyzdžių, tačiau vienas yra ypač pamokantis ir primenantis dabartinę situaciją, – trečioji Jeremijo rauda. Ji prasideda paguodžiamu tonu: „Aš esu žmogus, matęs skausmą nuo Dievo pykčio lazdos. Jis varė mane giliau ir giliau į tamsybes be jokios šviesos. <...> Pajuoka taip visiems žmonėms, jie visą dieną dainomis tyčiojasi iš manęs. <...> Sau tariau: ‘Praėjo mano garbė ir visa, ko tikėjaisi iš Viešpaties’“ (Rd 3, 1–18).

Bet šią akimirką pranašas netikėtai apsigalvoja ir sako: „Ištikimoji Viešpaties meilė niekada neišsenka, gailėtingumo jam niekad nestinga. Kas rytą jie nauji – didelė tavo ištikimybė! ‘Viešpats yra mano dalis, – sakau sau, – todėl į jį dėsiu viltį’.“

Vos tik jis apsisprendžia „į jį dėti viltį“, tonas pakinta ir rauda virsta pasitikėjimo kupinu atnaujinimo lūkesčiu: „Geras yra Viešpats tiems, kurie jo laukia, žmogui, kuris jo ieško. Gera laukti kantriai, kad išgelbėji-

mas ateis iš Viešpaties. Gera žmogui jaunystėje nešti jungą! <...> Nes Viešpats neatmeta amžinai. Nes jei ir plaka, jis vėl pasigaili dėl savo ištikimos meilės gausybės. Nes jis žmogaus tyčia nei plaka, nei liūdina“ (Rd 3, 25–26. 31–32).

Kartą per rekolekcijas pamokslavau vienos Jungtinių Valstijų vyskupijos dvasininkams, ją sukrėtė viešosios nuomonės reakcija į kai kurių jos narių sukeltus papiktinimus. Nedaug laiko buvo praėję po 2001 m. rugsėjo 11-osios, *Twin Tower* dienos, ir materialūs griuvėsiai, rodos, simbolizavo kitus griuvėsius. Šis Rašto tekstas regimai padėjo daugeliui susigrąžinti pasitikėjimą ir viltį.

Kristus labiau už mus kenčia dėl savo kunigų pažeminimo ir savo Bažnyčios skausmo; jei jis tai leidžia, tai dėl to, kad mato gėrį, kuris iš to gali rasti, švaresnę Bažnyčią. Jei bus nuolanki, Bažnyčia iš šio karo išeis dar labiau spindinti! Žiniasklaidos agresyvumas – ir kitais atvejais – ilgainiui duos priešingą poveikį, negu trokštama.

Kristaus kvietimas: „Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate prislėgti: aš jus atgaivinsiu!“ nuskambėjo pirmiausia tiems, kurie jį supo, o šiandien skirtas jo kunigams. „Ateikite pas mane, ir aš jus atgaivinsiu“: gražiausias Kunigų metų vaisius būtų sugrįžimas pas Kristų, mūsų draugystės su juo atnaujinimas. Kunigas mylėdamas atras viską, ką jis žmogiška prasme prarado, ir atgaus „šimteriopai“, kaip pažadėta.

Paverskime pradinį Jeremijo protestą padėka: „Dėkojame tau, Viešpatie, kad mus vieną dieną suvedžiojai, ir dėkojame, jog leidomės būti suvedžiojami; dėkojame, kad davei mums galimybę pas tave sugrįžti ir kad mus vis priimi po kiekvieno mūsų mėginimo pabėgti. Dėkojame, jog patikėjai mums saugoti tavo „kiemus“ (plg. *Zch* 3, 7) ir padarei mus savo „burna“. Dėkojame už savo kunigystę!“

Nuorodos

- (1) Cit. iš Benedikto XVI Laiško pradedant Kunigų metus.
- (2) Plg. Augustinas. *Sermo* 46: CCL 41, p. 529 ir t.
- (3) Teresė Avilietė. *Vita*, 7–8.
- (4) Ten pat 9, 1–3.

Raniero Cantalamessa OFM Cap.

Apie Šventosios Dvasios patepimą

Meditacija, pasakyta 2009 m. gruodžio 11 d. Apaštališkųjų rūmų Mater Redemptoris kopyčioje dalyvaujant popiežiui Benediktui XVI

1. Dvasios tarnai

Praėjusį kartą kalbėjome apie Pauliaus pateiktą kunigų kaip „Kristaus tarnų“ apibrėžimą. Antrajame laiške korintiečiams aptinkame, regis, skirtingą ištarą: Jis „padarė mus tinkamus būti tarnais Naujosios Sandoros – ne raidės, bet Dvasios, nes raidė užmuša, o Dvasia teikia gyvybę. Jeigu tarnavimas mirčiai, iškaltas raidėmis akmenyse, buvo toks garbingas, kad Izraelio vaikai negalėjo pažvelgti Mozei į veidą dėl jo švytėjimo, kuris turėjo išblėsti, tai nepalyginamai didesne garbe bus apgautas tarnavimas Dvasiai“ (2 Kor 3, 6–8).

Paulius save ir savo bendradarbius vadina „Dvasios tarnais“, o apaštalavimą – „Dvasios tarnystė“. Palyginimas su Moze ir Senosios Sandoros kultu neleidžia suabejoti, jog čia, kaip daugelyje kitų to paties laiško vietų, kalbama apie krikščionių bendruomenės vadovų, tai yra apie apaštalų ir jų bendradarbių, vaidmenį.

Kas žino, ką Paulius mano apie Kristaus ir Dvasios ryšį, tas žino, jog tarp buvimo Kristaus ir Dvasios tarnu egzistuoja ne prieštaravimas, bet tobula tąsa. Dvasia, apie kurią čia kalbama, yra Kristaus Dvasia. Pats Jėzus paaiškina Globėjos vaidmenį, sakydamas apaštalam: ji imsianti iš manęs ir jums paskelbsianti, priminsianti, ką jums sakiau, liudysianti mane...

Išsamus apaštališkosios tarnybos ir kunigystės apibrėžimas yra štai toks: Kristaus tarnai Šventojoje Dvasioje. Dvasia rodo mūsų tarnystės kokybę, arba prigimtį. Tai „dvasinė“ tarnyba griežtąja žodžio prasme, ne tik ta, kai galvoje turima žmogaus dvasia, jo siela, bet ir ta, kad Šventoji Dvasia yra subjektas ar, pasak Pauliaus VI, „pagrindinis veikėjas“. Šventasis Ireniejus teigia, kad Šventoji Dvasia yra „mūsų bendrystė su Kristumi“ (1).

Šiek tiek anksčiau tame pačiame Antrajame laiške korintiečiams apaštalas atskleidė, kaip sulig patepimo simboliu Naujosios Sandoros tarnuose ima veikti Šventoji Dvasia: „Juk Dievas mus ir jus sutvirtino ir patepė Kristui; jis pažymėjo mus savo antspaudu ir siuntė į mūsų širdis Dvasios laidą“ (1 Kor 1, 21–22). Šventasis Atanasas taip komentuoja šį tekstą: „Dvasia vadinama ir yra patepimas ir antspaudas... Patepimas yra Sūnaus kvėpsnis, tad tu-

rintis Dvasią gali sakyti: *Esame Kristaus aukos kvėpsnis* (2 Kor 2, 15). Antspaudas žymi Kristų, todėl pažymėtasis antspaudu turi Kristaus pavidalą“ (2). Dvasia kaip patepimas perduoda Kristaus kvėpsnį, kaip antspaudas – jo pavidalą, arba paveikslą. Todėl tarp Kristaus ir Dvasios tarnystės egzistuoja ne dichotomija, bet gili vienybė.

Visi krikščionys yra „patepti“; pats jų vardas reiškia ne ką kita kaip „patepti“ būti panašūs į Kristų, tobulai Pateptąjį (plg. 1 Jn 2, 20. 27). Akivaizdu, kad Paulius, lygindamas savo ir Timotiejaus („mes“) darbą su bendruomenės („jūs“), pirmiausia galvoje turi Dvasios patepimą ir antspaudą, gautus akimirka, kai jie buvo pašvęsti apaštališkajai tarnybai – Timotiejaus atveju tai įvyko apaštalui uždėjus rankas (plg. 2 Tim 1, 6).

Turime būtinai iš naujo suvokti Dvasios patepimo svarbą, nes tik tada galėsime prasiskverbti į vyskupo bei kunigo tarnybos veiksmingumo paslaptį. Kunigai yra iš pagrindų pašvęsti, tai yra patepti. Dekrete *Presbyterorum ordinis* parašyta: „Viešpats Jėzus, kurį *Tėvas pašventino ir siuntė pasaulin* (Jn 10, 36), visą savo mistinį Kūną įjungia į Dvasios patepimą, kuriuo ir pats yra pateptas.“ Šiame Susirinkimo dokumente aiškiai pirmiausia iškeliamas ypatingas patepimo, suteikiamo Šventimų sakramentu, reikšmė. Todėl jame pareiškama: tas sakramentas „kunigams Šventosios Dvasios patepimu išpaudžia ypatingą žymę, šitaip padarydamas juos panašius į Kunigą Kristų, idant jie galėtų veikti paties Kristaus kaip Galvos vardu ir asmeniu“ (3).

2. Patepimas: simbolis, įvykis ir sakramentas

Patepimas, kaip ir Eucharistija bei Pascha, yra tikrovė, aprėpianti visus tris išganymo istorijos etapus. Senajame Testamente ji egzistuoja kaip *simbolis*, Naujajame Testamente ir Jėzaus gyvenime – kaip *įvykis*, o Bažnyčios laikotarpiu – kaip *sakramentas*. Mūsų atveju kaip simbolis patepimas reiškiasi įvairiomis patepimo praktikomis Senajame Testamente, kaip įvykis steigiamas patepant Kristų, Mesiją, Pateptąjį, kuriame visi simboliai tampa tikrove, o kaip sakramentas žymi sakramentinių ženklų visumą, kur patepimas yra pagrindinės arba papildomosios apeigos.

Senajame Testamente kalbama apie tris patepimo rūšis – karaliaus, kunigo ir pranašo, nors pranašo atveju patepimas būna dvasinis ir metaforinis, t. y. nenaudojant materialaus aliejaus. Visiems trims patepimams būdingas mesijinis horizontas, tai yra karaliaus, kunigo ir pranašo, kuris būtų tikrasis Pateptasis, Mesijas, lūkestis.

Oficialiai bei teisiškai įvesdintas karalius tampa Viešpaties pateptuoju. Sykiu patepimas, anot Biblijos, jam su-

teikia realios vidinės galios, kuri Dievo veikimu jį perkeičia ir gali būti aiškiai tapatinama su Šventąja Dvasia. Apie Sauliaus patepimą pirmuoju Izraelio karaliumi štai kas parašyta: „Samuelis, paėmęs indelį aliejaus, išliejo jį Sauliui ant galvos ir, jį pabučiavęs, tarė: *Argi Viešpats nepatepė tavęs savo tautos Izraelio vadovu?... Tuomet tavo pagaus Viešpaties Dvasia, tu pajusi kartu su jais [pranašais] dvasios pakilimą ir tapsi kitokiu žmogumi*“ (1 Sam 10, 1–6). Ryšys tarp patepimo ir Dvasios ypač atsiskleidžia šiame garsiaame Izaijo knygos tekste: „Viešpaties Dvasia su manimi, nes Viešpats patepė mane“ (Iz 61, 1).

Naujajame Testamente Jėzus nesvyruojant pristatomas kaip Dievo Pateptasis, kuriame išsipildo visi Senojo Testamento patepimai. Mesijo, arba Kristaus, titulas, reiškiantis būtent Pateptąjį, tai aiškiausiai rodo.

Istorinis momentas, arba įvykis, kuris tai paverčia tikrove, yra Jėzaus krikštas Jordano upėje. Tokio patepimo vaisius yra Šventoji Dvasia: „Kalbama apie Jėzų iš Nazareto, kaip Dievas jį patepė Šventąja Dvasia ir galybe“ (Apd 10, 38); pats Jėzus netrukus po krikšto Nazareto sinagogoje pareiškė: „Viešpaties Dvasia ant manęs, nes jis mane patepė“ (Lk 4, 18). Jėzus tikrai buvo kupinas Šventosios Dvasios nuo pat savo įsikūnijimo pradžios, tačiau tai buvo asmeninė malonė, susijusi su hipostatiniu vieniu, ir todėl neperteikiama. Tačiau dabar patepimu jis gauna Šventosios Dvasios pilnatvę, kuri iš galvos gali pereiti į kūną. Šia galvos malone (*gratia capitis*) Bažnyčia ir gyvena.

Trejopo patepimo – karališkojo, kunigiškojo ir pranašiškojo – vaisiai Jėzaus tarnyboje didžiuliai ir tiesioginiai. Karališkojo patepimo galia jis griaua šėtono karalystę ir steigia Dievo: „Jeigu aš išvarau demonus Dievo Dvasios jėga, tai tikrai pas jus atėjo Dievo karalystė“ (Mt 12, 28); pranašiškojo patepimo galia skelbia Gerąją Naujieną vargdieniams; kunigiškojo patepimo galia savo žemiškojo gyvenimo metu aukoja maldas bei ašaras, o galiausiai ant kryžiaus pat save.

Senajame Testamente buvęs kaip *simbolis*, o Naujajame – kaip *įvykis*, patepimas dabar Bažnyčioje yra kaip *sakramentas*. Sakramentas perima iš simbolio ženklą, iš įvykio – reikšmę, kitaip tariant iš Senojo Testamento perima elementą – aliejų, krizmą ar kvapnų tepalą, o iš Kristaus – išganingąjį veiksmingumą. Kristus kartą buvo pateptas ir fiziniu aliejumi – Betanijoje. Tai simbolizavo tikrovę, „džiaugsmo aliejų“, kuris yra Šventoji Dvasia.

Patepimas Bažnyčioje egzistuoja ne kaip vienatinis sakramentas, bet kaip sakramentinių apeigų visuma. Patepimas – pagrindinė Sutvirtinimo ir Ligonų patepimo sakramentų dalis. Jis taip pat yra Krikšto ir Šventimų

sakramentų dėmuo. Tepant krizma po Krikšto nedviprasmiškai remiamasi trejopu Kristaus patepimu: „Tegu jis [Viešpats] dabar patepa jus išganymo aliejumi, kad įsijungę į jo Tautą, dalyvautute Kristaus kunigystėje, liudytumėte jį pasauliui, plėstute jo karalystę ir užsitarnautute amžinąjį gyvenimą.“

Iš visų šių patepimų mus čia pirmiausia domina Šventimų sakramento suteikimas. Tepdamas kandidato rankas šventąja krizma, vyskupas taria: „Viešpats Jėzus Kristus, kurį Tėvas patepė Šventąja Dvasia ir galybe, tesaugo tave tautai šventinti ir aukai aukoti.“

Sąsaja su Kristaus patepimu dar aiškiau išryškėja išventinant vyskupu. Kvapniu aliejumi patepdamas naujojo vyskupo galvą, išventinantysis vyskupas taria: „Dievas, kuris leidžia tau dalytis aukščiausiąja Kristaus kunigyste, teišlieja ant tavęs savo slėpinąją patepimą ir apščiu palaiminimu tepadaro tavo tarnybą vaisingą.“

3. Dvasinis patepimas

Visiems sakramentams gresia pavojus apsiriboti apeiginiu ir kanoniniu išventinimo aspektu, jo galiojamumu bei teisėtumu ir išleisti iš akių *res sacramenti* svarbą, dvasinį poveikį, sakramento būdingą malonę, šiuo atveju patepimo poveikį kunigo gyvenimui. Sakramentinis patepimas mus įgalina atlikti tam tikrus šventuosius veiksmus, vadovauti, skelbti, mokyti, save dovanoti, kitaip tariant, *leidžia* daryti tam tikrus dalykus nebūtinai turint *galia* tai daryti, laiduoja apaštališkąją *ipėdinystę*, bet nebūtinai apaštalavimo *sėkmę!*

Sakramentinis patepimas, kuriuo kunigui įspaudžiama neišdildoma žymė („antspaudas“), yra turtas, kuriuo prireikus bet kada galime pasiremti, kurį galime, taip sakant, aktyvuoti bet kuriuo savo tarnybos momentu. Čia vyksta tai, kas teologijoje vadinama sakramento „atgijimu“. Praeityje gautas sakramentas „*reviciscit*“, vėl atgyja, ir ima skleisti savo malonę – kraštutiniais atvejais, kai pašalinama nuodėmės kliūtis, kitais atvejais, kai nubraukiamas įpročio apvalkalas ir sustiprėja tikėjimas sakramentu. Čia panašiai kaip su kvėpalų flakonų. Galime laikyti jį kišenėje arba rankoje, kaip norime, tačiau jeigu jo neatidarome, kvėpalai nepasklinda ir mums atrodo, tarsi jų nebūtų.

Kaip radosi toks šiandienis patepimo supratimas? Svarbų etapą vėl ženkliu Augustino indėlis. Pirmojo Jono laiško tekstą: „Patepimas, kurį iš jo esate gavę...“ (1 Jn 2, 27) jis aiškina besitęsiančio patepimo prasme, patepimo, kurio dėka Šventoji Dvasia, vidinė mokytoja, leidžia viduje suprastai tai, ką išgirstame išorėje. Būtent jai taikoma ištara „dvasinis patepimas“, apie kurį giedama

himne *Veni creator* (4). Šventasis Grigalius Didysis, kaip ir daugeliu kitų atvejų, prisidėjo prie šios intuityvios augustinės išvalgos išpopuliarinimo viduramžiais.

Naujas patepimo temos plėtotės etapas prasidėjo su šventuoju Bernardu ir šventuoju Bonaventūra. Su jais įsitvirtino nauja patepimo dvasinė ir šiuolaikinė reikšmė, labiau susijusi ne su tiesos pažinimo tema, bet su dieviškosios tikrovės patirtimi. Pradėdamas komentuoti Giesmių giesmę, šventasis Bernardas pareiškia: „Tokios giesmės moko tik sielos patepimas, tik patyrimas daro ją suprantamą“ (6). Šventasis Bonaventūra patepimą tapatina su maldingumu, kurį laiko „švelniu meilės Dievui jausmu, žadinamu Kristaus gerų darbų atminimo“ (7). Ši meilė nepriklauso nei nuo prigimties, nei nuo išsimokslinimo, nei nuo žodžių ar knygų, bet yra „Dievo dovana, kuri yra Šventojo Dvasia“ (8).

Mūsų laikais sąvokos „pateptas“ ir „patepimas“ (angl. *anointed* ir *anointing*) vis dažniau vartojamos asmens veiklai, pokalbio ar pamokslų kokybei nusakyti, tačiau šiek tiek skirtinga reikšmė. Kaip įsitikinome, tradiciškai suprantamas žodis „patepimas“ pirmiausia nusako *švelnumą* ir *saldumą*, pasaulietinėje vartosenoje jis įgijo neigiamą „saldaus ir įteiklaus, net veidmainiško kalbėjimo ar elgesio“ reikšmę, o iš šio žodžio kilusiu būdvardžiu apibūdinamas „nemaloniai ceremoningas ar keliaklupsčiaujantis“ asmuo ar elgesys.

Šiuolaikinėje vartosenoje, artimesnėje Biblijai, šios sąvokos veikiau reiškia *įtikimumo galią* ir *jėgą*. Patepimo kupinas pamokslas yra pamokslas, per kurį pajuntamas, taip sakant, Dvasios užšesys, sujaučiantis, nuodėmę nugalintis, žmonių širdis pasiekiantis skelbimas. Turimas galvoje išskirtinai biblinis sąvokos dėmuo, aptinkamas, pavyzdžiui Apaštalų darbų tekste, kur kalbama, kad Dievas patepė Jėzų „Šventąja Dvasia ir galybe“ (Apd 10, 38).

Patepimas šia reikšme atrodo daugiau veiksmas, negu būvis. Tai dalykas, kurio žmogus neturi nuolatos, bet kuris susijungia su juo, „apelvka“ jį tą akimirka, kai jis vykdo tam tikrą tarnybą ar meldžiasi.

Jei patepimas suteikiamas Šventosios Dvasios artybe ir yra jos dovana, kaip galime jį gauti? Pirmiausia malda. Jėzus ir mums žada: „Juo labiau jūs Tėvas iš dangaus suteiks Šventąją Dvasią tiems, kurie jį prašo“ (Lk 11, 13). Sudaužykime alebastrinį indą kaip nusidėjėlė Simono namuose. Indas yra mūsų „aš“, dažnai mūsų sausas intelektualizmas. Sudaužyti reiškia išsižadėti savęs, ne-dviprasmišku veiksmu atiduoti savo gyvenimo vadžias Dievui. Dievas negali dovanoti Dvasios tam, kuris viso savęs nedovanojo jam.

4. Kaip gauti Dvasios patepimą?

Labai turtingą biblinį ir teologinį patepimo temos turinį pritaikykime kunigo gyvenimui. Šventasis Bazilijus teigia, kad Šventojo Dvasia „visados buvo Viešpaties gyvenime, tapdama patepimu ir neatskiriama palydove“, idant „visa Kristaus veikla rutuliotųsi Dvasioje“ (9). Tad gauti patepimą reiškia gauti Šventąją Dvasią kaip gyvenimo „neatskiriamą palydovę“, viską daryti „Dvasioje“, jai esant, jai vadovaujant. Tai reiškia tam tikrą pasyvumą, tam tikrą veikseną, leidimąsi, pasak šventojo Pauliaus, būti vadovaujamiems Dvasios (plg. Gal 5, 18).

Visa tai reiškiasi išorėje tai švelnumu, ramumu, taikingumu, romumu, maldingumu, jausmingumu, tai autoritetingumu, galia, jėga, savitvarda, nelygu aplinkybės, individo charakteris ir gauta užduotis. Gyvas pavyzdys yra Jėzus, kuris, akinamas Dvasios, atsiskleidžia kaip romios ir nuolankios širdies, tačiau kartais ir kaip kupinas angamtinės valdžios. Tai būvis, ženklinamas tam tikro vidinio šviesumo, suteikiančio lengvumo bei gebėjimo ką nors atlikti. Tai kažkiek panašu į sportininko „sportinę formą“ ir poeto įkvėpimą – būklę, leidžianti išspausti iš savęs viską geriausio.

Mes, kunigai, turėtume prašyti Dvasios patepimo prieš imdamiesi ko nors svarbaus Karalystės labui – prieš priimdami sprendimą, darydami paskyrimą, rašydami dokumentą, pirmininkaudami komisijai, rengdamiesi pamokslui. Aš pats to išmokau. Vieną dieną iš karto po ilgos kelionės turėjau kreiptis į didelį susirinkimą svetimma kalba. Visiška nežinia. Atrodė, jog niekada nesimokiau kalbos, kuria turėjau kalbėti, visiškai nepajėgiau susikoncentruoti į kalbos planą, temą. O įžanginė giesmė kaip tik jau baigiasi... Tada prisiminiau patepimą ir labai greitai sukalbėjau trumpą maldą: „Tėve, Kristaus vardu prašau Dvasios patepimo!“

Kartais poveikis būna nedelsiamas. Ateinantis patepimas pajuntamas kone fiziškai. Per kūną nueina tam tikras jaudulys, protas nušvinta, siela nugiedrėja, nuovargis išsi-sklaido, lygiai kaip ir nervingumas, baimė ir drovumas, pajuntama Dievo ramybė ir autoritetingumas.

Daugelis mano maldų, kaip, manau, ir daugybės krikščionių, lieka neišklaustytos, tačiau to beveik niekada nenutinka, kai prašau patepimo. Atrodo, jog iš Dievo turime ypatingą teisę to reikalauti. Vėliau aš šia galimybe šiek tiek spekuliuodavau. Pavyzdžiui, turėdamas kalbėti apie Jėzų Kristų, sudarydavau slaptą sąjungą su Dievu Tėvu, nė kiek apie tai neužsimindamas Jėzui. Sakydavau: „Tėve, turiu kalbėti apie tavo Sūnų, kurį taip myli: suteik man Dvasios patepimą, kad pasiekčiau žmonių širdis.“ Jei turėdavau kalbėti apie Dievą Tėvą,

elgdavausi priešingai: slapčia pasikalbėdavau su Jėzumi... Mokymas apie Trejybę tam tiesiog įstabus.

5. Patepti skleisti gerą Kristaus kvapsnį pasaulyje

Tame pačiame Antrojo laiško korintiečiams kontekste apaštalas, visada turėdamas prieš akis apaštališkąją tarnybą, plėtoja patepimo metaforą, susiedamas ją su kvapsniu, kuris yra to vaisius; jis rašo: „Dėkui Dievui, kuris mus visuomet veda Kristaus pergalės eisenoje ir per mus visur skleidžia mielą savo pažinimo kvapą. Juk mes esame Kristaus aukos kvapsnis Dievui“ (2 Kor 2, 14–15).

Malonus Kristaus kvapsnis pasaulyje – štai kas turi būti kunigas! Tačiau apaštalas mus perspėja, netrukus po to pridurdamas: „Deja, šitą lobį nešiojamės moliniuose induose“ (2 Kor 4, 7). Nesena skausminga ir žeminanti patirtis mums rodo, ką visa tai reiškia. Jėzus yra pasakęs apaštalams: „Jūs žemės druska. Jei druska išsidvoktų, kuo gi ją reiktų pasūdyti? Ji niekam netinka, ir belieka ją išberti žmonėms sumindžioti“ (Mt 5, 13). Šių Kristaus žodžių tiesa buvo skausmingai atskleista mūsų akims. Tepalas, praradęs savo kvapą ir sugedęs, irgi virsta savo priešingybe, dvoku, ir, užuot traukęs prie Kristaus, nuo jo atstumia. Atsiliepdamas į tokią situaciją, Šventasis Tėvas ir paskelbė Kunigų metus. Laiške, kuriuo šie metai skelbiami, jis atvirai sako: „Deja, yra ir be galo apgailėtinių situacijų, kai Bažnyčia kenčia dėl kai kurių savo tarnautojų neištikimybės. Pasauliui tai teikia pagrindą pikintis ir atmesti.“ Popiežius laiške nesitenkina vien tokiu konstatavimu ir priduria: „Bažnyčiai tokiais atvejais daugiausia gali padėti ne skrupulingiausias savo tarnautojų silpnųjų atskleidimas, bet naujas ir džiugus Dievo dovanos didybės suvokimas – dovanos, konkrečiai suspindinčios dosnių ganytojų, kupinų karštos meilės Dievui ir artimui vienuolių, šviesių ir kantrių dvasinių vadovų asmenybėse.“ Silpnybės atskleidžiamos siekiant teisingumo aukoms, ir Bažnyčia dabar tai pripažįsta bei įgyvendina, kiek išgali, tačiau tai daroma kitur. Ne tai uždega atnaujinti kunigiškąją tarnybą. Ši meditacijų apie kunigystę ciklą kaip tik ir sumaniau kaip nedidelį atsaką į Šventojo Tėvo pageidavimą. Savo ruožtu norėčiau leisti prabilti savo serafiškajam tėvui šventajam Pranciškui. Epochoje, kai moralinė dvasininkijos būklė buvo nepalyginamai liūdnesnė negu šiandien, savo Testamente jis parašė: „Viešpats man dovanojo ir tebedovanoja dėl kunigų šventimų tokį tikėjimą kunigais, gyvenančiais pagal šventosios Romos Bažnyčios nuostatus, kad net jei jie mane persekiotų, vis tiek tarp jų ieškočiau prieglobsčio. Jei turėčiau tiek išminties, kaip Saliamonas, ir jei šio pasaulio varganus kunigus sutikčiau parapijose, kuriose jie gyvena, nenorėčiau pamokslauti prieš jų valią. Šių ir kitų norėčiau baimintis, juos mylėti ir gerbti kaip savo

šeimininkus. Ir nenorėčiau išvelgti jų nuodėmės, nes juos matyčiau kaip Dievo Sūnų, ir jie būtų mano viešpatiai. Ir tai daryčiau dėl to, kad šiame pasaulyje iš aukščiausiojo Dievo Sūnaus fiziškai tematau jo švenčiausiąjį Kūną ir Kraują, kuri šie kunigai priima ir vieni dalija.“ Pradžioje cituotame tekste Paulius kalba apie Dvasios Naujosios Sandoros tarnų „šlovę“, kuri be galo didesnė negu senųjų. Ši šlovė kyla ne iš žmonių ir žmonių negali būti sugriauta. Šventasis Arso klebonas neabejotinai skleidė aplink save malonų Kristaus kvapsnį ir būtent todėl į Arsą plūdo minios; arčiau mūsų Kristaus kvapsnį skleidė tėvas Pijus, kartais net fizinį, kaip liudija nesuskaičiuojama daugybė garbingų žmonių. Daugybė kunigų, apie kuriuos pasaulis nieko nežino, yra malonus Kristaus ir Evangelijos kvapsnis. „Kaimo klebonas“ Bernanosas turi visame pasaulyje be galo daug bendražygių – tiek mieste, tiek kaime.

Tėvas Lacordaire'as pateikė katalikų kunigo paveikslą, kuris mūsų dienomis gali pasirodyti šiek tiek optimistinis ir idealizuotas, tačiau idealas ir užsidegimas kunigiškąją tarnybą šiandien kaip tik yra iš naujo atrastinas dalykas, todėl užbaigdami šiandienę meditaciją pasiklausykime jo žodžių:

„Gyventi pasaulyje netrokštant jo malonumų; būti kiekvienos šeimos nariu nė vienai iš jų nepriklausant; dalytis kiekviena kančia, žinoti visas paslaptis, gydyti visas žaizdas; kiekvieną dieną nuo žmonių eiti pas Dievą atnašauti savo maldingumo bei maldų ir grįžti nuo Dievo pas žmones nešti atleidimo ir vilties; turėti plieno širdį laikantis skaistybės ir kūno širdį gyvenant artimo meile; mokyti ir atleisti, guosti ir laiminti ir būti palaimintam per amžius. O Dieve, kas tai per gyvenimas? Tai tavo gyvenimas, Jėzaus Kristaus kunige!“ (10).

(1) Ireniejus. *Adv. haer.* III, 24, 1

(2) Šv. Atanasas. Laiškas Serapijonui, III, 3: *PL* 26, 628 ir t.

(3) *Presbyterorum ordinis*, 1, 2.

(4) Šv. Augustinas. Apie Jono pirmąjį laišką, 3, 5: *PL* 35, 2000; plg. 3, 12: *PL* 35, 2004.

(5) Plg. Šv. Augustinas. Apie Jono pirmąjį laišką, 3, 13: *PL* 35, 2004 ir t.; plg. Šv. Grigalius Didysis. Homilija apie Evangeliją 30, 3: *PL* 76, 1222.

(6) Šv. Bernardas. Apie Giesmių giesmę, I, 6, 11.

(7) Šv. Bonaventūra, IV, d. 23, a.1, q. 1; III homilija apie Mariją Magdalię.

(8) Ten pat, VII, 5.

(9) Šv. Bazilijus. Apie Šventąją Dvasią, XVI, 39: *PL* 32, 140C.

(10) H. Lacordaire. Cit. iš: D. Rice. *Shattered Vows*. The Blackstaff Press, Belfast 1990, p. 137.

Apie sveiką dvasininkų ir pasauliečių bendradarbiavimą

(KAI) Gegužės 9 d. Vatikano dienraštyje *L'Osservatore Romano* Dvasininkijos kongregacijos sekretorius arkivyskupas Mauro Piacenza ragino skatinti dvasininkų ir pasauliečių „sveiką bendradarbiavimą siekiant šventumo“. Dienraštyje skelbiamos ištraukos iš hierarcho pranešimo, skaityto Kunigų metų proga judėjimo *Serra International* Romoje organizuotame simpoziume. Arkivyskupas M. Piacenza dvasininkų ir pasauliečių supriešinimą pavadino dirbtiniu. Pasak jo, po Vatikano II Susirinkimo supasaulėjimo reiškinys apėmė nemažai kunigų. Paradoksalu, kad, vykstant dvasininkijos sekuliarizacijai, drauge vyko pasauliečių klerikalizacija. Pasak Vatikano dignitoriaus, abu šie reiškiniai kelia rimtą susirūpinimą. Dvasininkijos sekuliarizacija liudija kunigiškosios tapatybės praradimą. Kita vertus, pasauliečių klerikalizacija skurdina platų misijinį užmojų, kuriam įgalioja Krikšto sakramentas. Šis reiškinys kyla neteisingai aiškinant tai, kas Vatikano II Susirinkime pasakyta apie pasauliečių vaidmens iškelimą ir *actuosa participatio* sampratą. Dvasininkijos kongregacijos sekretorius pabrėžė, kad ne tik ganytojas privalo sergėti kaimenę, bet ir kaimenė, nors ir neinstituciniu būdu, turi saugoti ganytoją, pirmiausia savo šventumu ir klusnumu.

Popiežiškoji akademija įspėja dėl socialinės krizės

(KAP) Gegužės 5 d. Popiežiškosios socialinių mokslų akademijos prezidentė Mary Ann Glendon apibendrino keturias dienas trukusią akademijos plenarinę sesiją, skirtą pasaulinei ūkio krizei ir išeičių iš jos paieškai aptarti. Apibendrinama sesijos pranešimus ji įspėjo dėl gresiančios valstybinės socialinio aprūpinimo sistemos krizės mažėjant gimstamumui ir senstant daugelio

šalių visuomenėms. Pasak profesorės M. A. Glendon, nors socialinio aprūpinimo sistemos krizė nebus tokia dramatiška kaip dabartinė finansų krizė, tačiau ji gali sukelti gilius konfliktus tarp kartų. Akademijos prezidentė kalbėjo ir apie sunkumus politinėmis priemonėmis reguliuoti pasaulinę ekonomiką. Finansų krizė parodė, kad mažai žinoma apie ekonomikos mechanizmus.

Vatikanas remia branduolinio nusiginklavimo pastangas

(KAP, KAI) Gegužės 5 d. bendrojoje audiencijoje popiežius kreipėsi į Niujorke vykstančios Jungtinių Tautų Branduolinio ginklų neplatavimo konferencijos dalyvius ir ragino sustiprinti pastangas siekiant visiškai atsisakyti branduolinių ginklų. Pasak popiežiaus, taika remiasi ne jėgų pusiausvyra, bet pagarba priimtiems įsipareigojimams. Popiežius ragino JT konferencijos dalyvius įveikti istorines kliūtis ir politiškai bei ekonomiškai siekti taikos. Gegužės 7 d. nuolatinis Apaštalų Sosto stebėtojas prie Jungtinių Tautų arkivyskupas Celestino Migliore ragino pradėti ruošti susitarimams dėl visiško branduolinių ginklų panaikinimo. Vatikano atstovas rėmėsi Benedikto XVI raginimu, išsakytu per bendrąją audienciją. Arkivyskupas C. Migliore pastebėjo, kad daugeliu atvejų didžiulės branduolinių ginklų sandraupos yra ne tik atgrasymo priemonė, bet ir valstybių karinės doktrinos dalis. Pasak jo, padidėjo teroristinių atakų pavojus naudojant branduolinius ginklus. Apaštalų Sosto atstovas teigė, kad sutartis dėl branduolinių ginklų neplatavimo toliau išlieka svarbi ir būtina priemonė, skatinant valstybes deryboms. Pasak Vatikano diplomato, šią sutartį dera aktualizuoti. Jis išreiškė įsitikinimą, kad nusiginklavimo pastangos turi būti remiamos stipriu moraliniu autoritetu, kylančiu iš pagarbos, pažadų bei įsipareigojimų laikymosi.

Bažnyčios žinios

Eina nuo 1996 sausio 15 dienos
du kartus per mėnesį

STEIGĖJAS

Lietuvos Vyskupų Konferencija
S. Skapo g. 4, 01122 Vilnius

LEIDĖJAS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios informacijos centras
Papilio g. 5, 44275 Kaunas

REDAKcinė KOMISIJA

Pirmininkas

arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ

Nariai:

mons. Gintaras Grušas
kun. Lionginas Virbalas SJ

Vyskupijų atstovai:

Kaišiadorių vyskupija / mons. Algirdas Jurevičius
Kauno arkivyskupija / Darius Chmieliauskas
Panevėžio vyskupija / kun. Rimantas Kaunietis
Šiaulių vyskupija / kun. Evaldas Alūza
Telšių vyskupija / kun. Remigijus Saunorius
Vilniaus arkivyskupija / kun. Saulius Bužauskas

VYR. REDAKTORIUS

Gediminas Žukas

REDAKTORIAI

Kastantas Lukėnas
Violeta Micevičiūtė
Asta Petraitytė

KORESPONDENTAI

kun. Žydrūnas Vabuolas / Vilnius
kan. Andriejus Sabaliauskas / Telšiai
Inesė Ratnikaitė / Šiauliai
kun. Gediminas Tamošiūnas / Kaišiadorys

ADRESAS

Papilio g. 5, 44275 Kaunas

TELEFONAI

Redakcija (37) 323 853
Platinimo tarnyba (37) 322 758
El. paštas lkbic@lcn.lt

SPAUDŽIA

LC „Dakra“
Savanorių pr. 192
44151 Kaunas

TIRAŽAS 800 egz.

ISSN 1392-6098

© 2010, „Bažnyčios žinios“